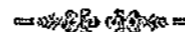

ΕΙΛΟΠΟΙΗΣΙΣ.

—o—

Ἐπειδὴ ἐξέλιπεν ἀπὸ τὸ Γραφεῖον τῆς Πανδώρας ὁλόκληρος ὁ τόμος τοῦ πρώτου ἔτους αὐτῆς, ὅσοι ἔχοντες τοιοῦτους εὐχαριστοῦνται νὰ τοὺς πωλήσωσιν, ἂς τοὺς στείλωσιν εἰς αὐτό καὶ ἐὰν μὲν ἦναι πολὺ μεταχειρισμένα τὰ φυλλάδια θέλωσι λάβει ἀνά ὄρ. 8. τὸν τόμον, ἐὰν δὲ μετρίως, ἀνά 10.

Τὸ γραφεῖον τῆς Πανδώρας ἀγοράζει προσέτι καὶ τὰ ὑπὸ Στογ. Β. Γ. καὶ Ε. φυλλάδια.

Η ΝΥΞ

ΤΟΥ

ΝΕΟΥ ἔτους.

Ἄνθ' ἡμέρων ἵστατο τὴν νύκτα τοῦ νέου ἔτους εἰς τὸ παράθυρον τῆς οἰκίας του, καὶ ἐντρομα ἔβριπτε βλέμματα καὶ ἀπληγισμένζ, ὅτε μὲν εἰς τὸν ἀγανῆ καὶ διάστερον οὐρανόν, ὅτε δὲ κάτω εἰς τὴν ἡμερον

γῆν τὴν χιονοσκεπῇ ἐφ' ἧς κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην οὐδεὶς ὑπῆρχεν αὐτοῦ ἀθυμότερος. Διότι ὁ πάθος του ἔχαινε πλησίον του, καὶ αὐτὸν ἐκάλυπτεν ἀντὶ τῆς νεανικῆς γλῶσς, ἡ γῆν τοῦ ἐσχάτου γήρους, καὶ ἐκ τῆς μακρᾶς ζωῆς του μεθ' ἑαυτοῦ ἔφερε μόνον πλάνας, ἀμικρτήματα καὶ ἀδυναμίας, σῶμα παραλελυμένον καὶ ψυχὴν στεῖραν· τὸ στήθος του ἦτο πλήρες τραυμάτων, τὸ δὲ γῆρας του πλήρες μεταμελειῶν. Αἱ ὠραῖαι ἡμέραι τῆς νεότητός του, ὡς φάρμακα ἐπιφανώμεναι εἰς αὐτόν, τὸν ἐπανάφερον εἰς τὴν γλυκεῖαν ἐκείνην πρωΐαν, ὅτε τὸ πρῶτον ὁ πατήρ αὐτοῦ τὸν εἶχε φέρει εἰς τὴν διασταυρουμένην λεωφόρον τοῦ βίου, ἥτις δεξιῶς μὲν φέρει εἰς τοὺς λευμῶνας τῆς ἀρετῆς, εἰς εὐρύν, ἡμερον καὶ φωτεινὸν τόπον, εἰς τόπον ἔκρας, εἰς τόπον Ἀγγέλων, ἀριστερῶς δὲ παρασύρει εἰς τῆς κακίας τὰ βάραθρα, εἰς σπῆλαιον μέλαν, καὶ ἀποσταλάζον ἰόν, πλήρες ἐπικινδύνων δρακόντων καὶ πνιγηρῶν ἀναθυμιάσεων. «ὦ! οἱ δράκοντες ἔδρακνον ἤδη τὸ στήθος μου, καὶ τὸν ἰόν ἀπέμακτε διὰ τῶν χειλέων μου, καὶ εἶχε τὴν συνλίθησιν τοῦ φοβεροῦ μέρους ἐν ᾧ εὐρίσκειτο.

Μετὰ σπαραγμοῦ καρδίας καὶ ὡς φρενήρης ἀνέκραξε πρὸς τὸν οὐρανὸν ἀποβλέπων· «ἐπίστρεψόν μου αὐθις τὴν νεότητά! ὦ πάτερ ὁδήγησόν με πάλιν εἰς τὴν ἰδὸν τοῦ βίου, καὶ ἡ ἐκλογή μου ἄλλη θὰ εἶναι.» Ἄλλ' ὁ πατήρ του καὶ ἡ νεότης του πρὸ πολλοῦ εἶχον τὸν ἐγκαταλείψει. «Ἐβλεπε φῶτα ἀπατηλὰ σκιερῶντα ἐπὶ τῶν ἰδῶν, καὶ σβεννύμενα εἰς τὸ κομητήριον, καὶ ἔλεγεν· «Ἴδου αἱ ἡμέραι τῆς ἀφροσύνης μου!» Ἐβλεπεν ἀστέρα καταπίπτοντα λαμ-

ΕΛΕΝΗ

(Εκ του Γαλιτικού)

πρόν εκ του ούρανου, και άφαντον γινόμενον εις την γην, και, α' ιδού εγώ! » έλεγεν η τετραυματισμένη καρδια του, και οι όνομας της Μεταμελείας, ως άλλης τινος έρηνός ανέζητον πάσας του τάς πληγάς.

Η εξημέμη φαντασία του τῷ εδεικνυον ύπνοβόλας φείγοντας επί των στεγών, ο δέ άνεμόμυλος ύψωνεν άπειρητικώς τῆς βραχύνουσ αὐτοῦ, και μορμολυγιόν τι ανάπαυειναι εις κενόν κοιμητήριον άνελάμβανε κατά μικρόν τούς χαρακτῆρας του προσώπου αὐτοῦ. Μεταξὺ του άγῶνος ἤχησεν αἰθνης εκ του πύργου η Μουσική, ως τι άπομαμακρωμένον εκκλησιαστικόν ἄσμα, εξαγγέλλουσα τὸ νέον έτος. Ὅσα συνεικνίθη ἤεμα, απέβλεψε πέμξ εις τὸν ορίζοντα και εις τὴν εὐρύχωρον γην, και ένεθυμάθη τούς ὀμηλικούς του, οἵτινες ἦσαν εὐτυχέστεροι και καλλήτεροι του, διδάσκαλοι τῶν ανθρώπων, πατέρες εὐτυχῶν τέκνων, και εὐδαίμονες. « Ω! ειπεν, ἠδονάμην και εγώ τούτην τὴν πρώτην νύκτα του νέου έτους να πανηγυρίσω με άδακρίτους ὀφθαλμούς, καθὼς υμεῖς, εἴν ἤθελον! » Ω! ἠδονάμην να ἔμαι εὐτυχής, ο πολίτημοι γονεῖς μου, εἴν ἤθελον να εκπαιδεύσω τάς καθ' έκαστον νέον έτος συμβουλὰς και εὐχάς σας!

Ἐνῶ δὲ οὕτως έδρασανίζετο ὑπὸ τῶν περιτωδῶν άνκνησων τῶν χρόνων τῆς νεότητός του, τῷ εφάνη ότι τὸ μορμολυγιον τὸ λησμονηθῆν επί του καιμητηρίου άνωρθώθη, και, άσπαζόμενος τὴν δεισιδαιμονίαν, ἤτις πιστεύει ότι κατά τὴν νύκτα του νέου έτους φαινόνται φαντάσματα του άλλου κόσμου, ένόμισεν ότι τὸ μορμολυγιον, αὐτόν παριστῶν, μετεβλήθη αἰθνης εις ζωηρόν νανίαν.

Άλλο περισσώτερον δὲν ὑπέφερε να ἰδῆ. Καλήψας δὲ τούς ὀφθαλμούς του ἤρχισε να κλαίη, και τὰ θερμά του δάκρυα ἔρρπον και ἠρμνίζοντο επί τῆς χιόνος. Στανάζων δ' εκ βήθους ψυχῆς, α' Ἐπάνελθε, » έλεγεν, α' ὡ νεότης, επάνελθε πάλιν! » Καὶ ἠ.ληθῶς επανῆλθε. Διότι τὰτα πάντα ἦσαν φαικτόν μόνου άνειρον τῆς νυκτός του νέου έτους: Αὐτός δὲ ἦ του άκόμη νέος, και ἦσαν τὰ πάντα άνειρον, μόνον αἱ πλάναι του και αἱ άμαρτίαι του; αὐταὶ δὲν ἦσαν άνειρον. Ἄμα δ' έντρομος εξυπνήσας, νύχκαρτήσας τὸν Θεόν ότι νέος ἦτον άκόμη, και ἠδύνατο να εγχακλειψῆ τὴν βδελυρῶν ὀδόν τῆς κακίας, και να επιστρέψῆ εις τὸ ἀγαθόν τῆς ἀρετῆς στάδιον, ἤτις φέρει εις τὴν εὐθαλή χώραν τῆς εὐδαμονίας.

Επίστρεψον μετ' αὐτοῦ και σὺ, ὡ νέα, δν ἱστασαι επί τῆς ὀδοῦ τῆς ἰδίας πλάνης. Τὸ τρομαρὸν τούτου ὀνειρον ἔς γείνη του λοιπαῦ μάθημα και εις σέ' διότι άλλως εις μάτην θέλεις φωνάζει ελευθινῶς περὶ τὰ τέλη του βίου σου: α' επάνελθε, επάνελθε, ὡ ὠρμία νεότης! »

(Εκ του Γερμανικοῦ)

Γαβριήλ Σοφοκλῆς.

Πρὸ ενός σχεδόν μηνός συνήντησα εις τὸ θέατρον ἀρχαῖόν τινα φίλον τῆς παιδικῆς μου ἡλικίας, τὸν ὁποῖον δὲν εἶχα ἰδεῖ πρὸ τεσσάρων ἢ πέντε έτων. Ἐν κειρῷ νεότητος τὸ χρονικόν τούτο διάστημα δὲν εἶναι μικρόν, διότι κατ' αὐτὸ και ἡ καρδια και τὸ πρόσωπον μεταβάλλονται, και μάλιστα τὸ δεύτερον εἴν ὑπέκυψεν εις τὴν ἐπιβρόχην διαφόρων κλιμάτων. Αὐτὸ τούτο εἶχε συμβῆ και εις τὸν φίλον μου. Ἐἶχε ταξιδεύσει, κατά τὸ δὴ λεγόμενον, κατά τὴ θάλασσαν και ξηράν, και διατρέψει δύο έτη εις τὰ ἐνδότερα τῆς Μεξικῆς, ὅπου τὸν κατέκαυσεν ὁ ἥλιος. Ἰδού διὰ τί εἰδυσκαλειθῆν να τὸν γνωρίσω.

Πρῶτος αὐτὸς ἤλθε πρὸς ἐμὲ και μ' ἔπεινε τὴν δεξιάν· εγὼ δὲ τὴν ἐπιβίβα ειπὼν κατ' ἐμυκτόν ἰδοὺ ἥλιος τὸν ὅποιον δὲν γνωρίζω. Ἄλλ' ἐπειδὴ τὰ τοιαῦτα συμβαίνουσι συνεχῶς, οἱ δ' ἔμπειροι εις τὰ τῶν κόσμου δὲν παλυταρῶσονται ἀπὸ τῶ ἐπουσιῶδη τῶν συμβεβηκότα, εφαιδρύνθη τὴν ὄψιν, και ἀπένισα τὸν φίλον, ειπα·

— Ω! Καλ' ἡμέρα σας! Πρὸ πολλοῦ δὲν ἀπηντήθημην.

— Ναί! ναί! ἀνεφώνησεν ὁ ξενοπρόσωπος εἶλος επέρασεν κάμποσοι χρόνοι, και χαίρω διότι μ' εγνωρίσας.

Ἡ θέσις μου τῆ ἀληθείας ἦτον πολλὰ δυσχερῆς. Πῶς να ὁμολογήσω ότι δὲν τὸν ἐγνωρίζω, και ότι εδέχθη με παιδικὴν ἀφέλειαν τούς άσπασμούς του; Ἐνθυμῶμαι εὐτυχῶς τὸ κοινὸν ἐκεῖνο ἀπόφθεγμα, καὶ ὃ ἡ εὐθεία ὁδὸς εἶναι και καλύτερα και συντομότερα, και λαθῶν άμείσως και τάς δύο του χειρας, τάς ἐπιβίβας μ' ένδειξιν αἰσθηματος φιλικωτέρου, και εἰπα γελῶν·

— Ὅχι, ἀγαπητέ, δὲν δέχομαι τὰς φιλοφρόνους προσρήσεις σου, διότι εἶμαι πάντη ἀνάξιος αὐτῶν. Εἶμαι βέβαιος ότι σὲ γνωρίζω πολλῶ, και ὅμως τὴν στιγμήν αὐτὴν άγνωστὸς εἶσαι.

— Σὺ τούλάχιστον εἶσαι εἰλικρινής, επανέλαθεν ὁ άγνωστος φίλος μου, πλὴν σὲ βεβαιῶ ότι λυποῦμαι κατάκροθα, διότι φαίνεται ότι ὁ Μεξικανικὸς ἥλιος με ἠλλοίωσε φρικτῶ. Ὅλοι οἱ ἄνθρωποι με ὑποθέχονται ὅπως και σὺ ὥστε δὲν θὰ συμβουλεύσω κανένα να επισκεφθῆ τὴν Μεξικὴν, διότι εις τὴν επιστροφήν του δὲν θὰ τὸν γνωρίσουν οἱ φίλοι του. Ἐν τούσῳτι ας μὴ σὲ τυραννῶ περισσώτερον... δὲν ένθυμῶσαι τὸν Ρεῦβάλ; . . .

— Ὅχι! φιλοτατὸ Ρεῦβάλ! ἀνέκραξεν σὲ ζῆτῶ συγχώρησιν διὰ τούς ὀφθαλμούς μου μόνον, επειδὴ ἡ καρδια μου δὲν εἶναι διόλου συνένοχος. Δὲν θέλω να σὲ κρῶψω ότι μετεβλήθης ὀλίγον. . . .

— Ὅλίγον! ἐξ εναντίας πολλῶ, ως φαίνεται. — Ἐλπίζω ότι δὲν θὰ μᾶς ἀφήσας πλέον γρήγορα. — Τοῦτο, φίλε, εξαρτᾶται ἀπὸ τὸν ὑπομυθόν τῶν

ἐξωτερικῶν αὐτὸς εἶχει και τὴν τόχην και τὰ ταξείδια μου εις χειράς του.

— Μὲ φαίνεται ότι τὸ περξήλιωσε.

— Σὺ δὲ, φίλε μου, δὲν ἀνεχώρησες ἔκτοτε ἀπὸ τούς Παρισίους;

— Ὑγῶδδν.

— Ὅθ ὑπέηδες εις τὸν Σαυγκλοῦ, εις τὰς Παρισίους;

— Τῆ ἀληθείας, ἔχμ ὑπέηδα κάπου μακρύτερα.

— Ἀδιάρησον, ειπεν ὁ Ρεῦβάλ· φαίνεται ότι εἶσαι κολλημένος εις τὸ θέατρον σου.

— Καρφουμένος, ειπέ.

— Τότε εἶλα να μὲ πληροφορήσας ὀλίγον τὰ περὶ αὐτοῦ.

— Καὶ πολὺ μάλιστα· εγὼ ὅμως δὲν θὰ σὲ πληροφορήσω να μὲ πληροφορήσας περὶ τῆς Μεξικῆς· διότι, τῆ ἀληθείας, δὲν ζήλωσὸ τὴν φυσιογνωμίαν τὴν ὁποίαν ἔφερες ἀπ' ἐκεῖ.

— Ἀργότερα, επανέλαθεν ὁ φίλος μου, κάμω με δτι θέλεις· προς τὸ παρὸν εἶχω να σὲ ἀπευθίνω μίαν μόνην ἐρώτησιν.

Εἶπε και μ' ἔσυρε πρὸς τὸ ἐνδότερον τοῦ Θεάτρον.

— Βλέπεις, με ἠρώτησε, τὴν νέαν ἐκείνην γυναίκα εις τὸ τρίτον θεατρικόν;

— Ναί, ἀπεκρίθη.

— Τὴν γνωρίζεις;

— Βεβαίως.

— Παρετήρησας πόσον εἶναι χλομῆ;

— Πρὸ πολλοῦ.

— Πῶς φαίνεται περιλυπος, και ὅτι πάσχει;

— Πάσχει τὴν καρδιαν.

— Καὶ πῶς ὀνομάζεται;

— Εὐμῆσσα Σαυγγερῶν.

— Ὅταν ἤλθε, ἡ χλομῆ ὄψις τῆς μ' ἐπροξένωσεν έντόπουσιν, και τὴν παρετήρησεν με προτιχῶν τὴν πρόσωπόν της; μίνας ἀκίοντων ὡς μάρμαρον ἐμοιάζει ἀγαλα καθήκον. Πρὸ ὀλίγου, ὅταν κρησεν ἡ τρίτη πράξις, ἰδὼ δάκρυα βέουτα ἀπὸ τούς ὀφθαλμούς της και τὸ περιεργότερον ἐκρίνατο ἀρραῶσα ότι ἔλαπεν· διότι τὰ δάκρυα τῆς ἔβρεχον τὰς παρειάς της, χωρὶς αὐτὴ να τὰ σφαιρίσῃ· τὸ πρόσωπόν της ἦτον ἀδικαχῶπος ὡς ἀπόλυτομῶνον. Βεβαίως θὰ πᾶσχα ἠθικῶς.

— Ἐχει δικαίον, φίλε μου, ἡ ὄψις και τὰ δάκρυα τῆς κρῦπτου λυπερῶν τινα ἱστορίαν. Πρὸ πολλοῦ παρατηρῶ τὴν κυρίαν αὐτὴν τὴν ὁποίαν ἐγνωρίσα ἄλλοτε, ὅχι σιωπηλὴν και κατηφῆ ὅπως σήμερον ἀλλὰ νέαν, φαιδρῶν και ἀμέριμον ὡς παιδίον. Εἰς πᾶσαν ἔξιν τῆς ἐγαμονέλια και ἐπεκράθη εὐθυμῶς ὡς κελადου τὰ πικρὰ τῶν ἄρτων εις τὴν ἀνατολήν τῆς αὐγῆς.

— Ὅχι πλέον ἀπὸ περιέργειαν, με εἶπεν ὁ Ρεῦβάλ, ἀλλ' ἀπὸ συμπάθειαν πολλὰ ζηλωρῶ και πολλὰ εἰλικρινῆ, σὲ παρακαλῶ να μὲ διαγρήθῆς τὴν ἱστορίαν της.

— Εἶλα λοιπὸν μαζί μ' ἐπάγομεν να καλιόσομεν εις τὴν γονίαν ἐκείνην, και θὰ σὲ ἀναγρῶθῶ σὲ ἔμαθα και τί ἐμᾶντῶσα διὰ τὴν νέαν αὐτήν.

Και ἀποσυρδόντες εις τὴν μεμονωμένην ἐκείνην γονίαν ἐκαθίσταναν.

— Ἡ ὀνήγησίς μου, ειπα εις τὸν Ρεῦβάλ, δὲν θὰ εἶναι πολλὰ τακτική. Ὅθ σὲ εἶπῶ τὰ πράγματα ἀναρτήτα ὅπως τὰ ἐνθῶρια· θὰ σὲ εἶπῶ ὅσα ἰδῶ και ὅσα με εἶπαν. Τὰ πρώτα τὰ ἐπορίθην ἀπὸ δύο ἐπισκέψεις τὰς ὁποίας ἔκαμα εις τὸν ἄνδρα της, τὴν μίαν ὅταν ένυμφούθη, και τὴν άλλην μετὰ δύο χρόνου. Ὅταν τὸν ἐπιστογνώρισα ἦτον συνταγματάρχης εις Περπινιαν, και εἶχε σχεδόν μῆνας καθ' ἐσπέρας ὑπέηγαυα εις τὴν οἰκίαν του.

Ἡ ἄλλν κειρὸν μετὰ ταῦτα, διαβάζινον ἀπὸ τῆς Πέτας, ἐμαθα ότι ὁ συνταγματάρχης Σαυγγερῶν ἦτον ἐκεῖ. Ἐνόμισα λοιπὸν πρέπον να τὸν επισκερῶ. Ἦτον τότε πεντηκοντούτης. Εἶχε χαρακτηριστικὰ ἀνδρική, φυσιογνωμίαν σκιθρωπῆν, φωνὴν τραχίαν και βλέμμασας διαπεραστικά. Ἦτον δὲ τόσον αὐστηρῆς πρὸς τούς ὑποδεεστερούς του και τῶσον ἀκαμπτῶς, τὸ σύνταγμα του τὸν ἐρύθειτο τόσον πολλῶ, ὥστε θὰ τὸν ἐμίσειον, εἴν δὲν ἦτον εις ἄκραν ἀνδρείος, τίμιος και εὐθύς ἦτον ἀληθῆς ἱεπότης· ὅλοι ὑπέφεραν τὰ ἐλαττώματά του χάριν τῶν σπανίων προσετηρημάτων του.

Ἦκουσα ότι ὁ συνταγματάρχης ἦτον ὑπανδρευμένος, και βεβῆσα ὅτι, ὡς και πολλοὶ άλλοι, θὰ ὑπανδρῶθη χάριν ἀποκαταστάσεως. Ἦραντοζῶμεν δὲ βλέπον τὴν ἡλικίαν και τὸ ἐξωτερικόν του, ότι και ἡ σὺζυγὸς του δὲν θὰ ἦτον μὲν γριῶ, ὅχι ὅμως και πολλὰ νέα. Τὴν ἐραντοζῶμεν μάλιστα περιλυπον και σιωπηλῶν, εὐπειθῶ, ὀλίγον και ὀφθαλμούς ἔχουσαν διακρυσμῶναυ.

Ἦπῶμα εις τοῦ συνταγματάρχου, ὅτις με ὑπεδέχθη εις πρόσωπον θάλαμον. Τὰ παρῶντα του ἦσαν μεγάλη ὡς θέασι, και ἠοίοντο εις ὀρατότατον κίονον ἐρίθοντα ἀνέθειον τῶν ὁποίων ἡ εὐωδία ἐφθασεν εἰς τῆμάς. Αἱ τασχάλια κινῶμενα ἀπὸ τὴν ἄρταν ἐμῶσανον έντὸς τοῦ θαλάμου, τὰ πικρὰ ἐκελάδῶνον, εις ὅσα ἰσθμὸν ἔλα ἦσαν φαιδρῶ και χαροποιὰ κέξῆ ἡμῶν. Ἐπεδῶθημεν δὲ εἰς διαζῶνον ἡμιλίας, περὶ ἱερατικές στρατιωτικῆς, περὶ στρατηκίας, και περὶ πολλῶν άλλων.

Ἦμεν ἐκεῖ πρὸ μίας ὥρας, ὅταν ἤκουσα φωνὴν ἐξελθούσαν ἀπὸ τῶν παρεκείμενον θάλαμον, φωνὴν ἠηλικίαν πολλὰ νεανικὴν και πύλλὰ καθαρῶν, επανκαρῶνῶσαν τὴν ἐπιρῆν ενός τραγικοῦ.

— Σιωπῆ λοιπὸν, Ρεῦβάλ! ειπεν ὁ συνταγματάρχης ἠηλικιῶν τῶν ὄρων· εἶχω ἐργασίαν, μὴν ἀμῆρας τῶσον ταρῶν.

— Ποῖος εἶναι; ἠρώτησα θελήθεις ἀπὸ τὸ φαίδῶν ἐκεῖνο ἤμα ἐγῶσαι πλῆξιν ἄνθρωπου σκυθρωποῦ, χωρὶς να ένθυμῶθῶ ότι ἀτοπος ἦτον ἡ περιέργη μου.

— Ἡ σὺζυγὸς μου και ἡ ἀδελφῆ της ἐργάζονται μαζί.

Ἦπέθησα λοιπὸν ότι ἡ σὺζυγὸς του θὰ εἶχεν ἀδελφὴν νέαν, και ότι αὐτὴ θὰ ἐτραγοῦδεν.

Ἐπανέλαθῶμεν τὴν ἡμιλίαν μὲς ὃ μὲν συνταγματάρχης με διηγείτο τὰς ἐκστρατείας του, ὅχι δὲ

έκείνην κεφαλήν; Η ιδέα αύτη μ' έφάνη ή μάλλον πιθανή, και άν και λυπηρό, δέν προσήπτε κανένα μωμον εις τήν άγνότητα τής γυναικός έκείνης.

Ήλθε και ό στρατηγός. Μ' έταίρε τήν χειρά του με πολλήν ευμένειαν, και μετά ταύτα προχωρήσας προς τήν γυναικά του έφίλησε τό μέτωπόν της με στοργήν ήτις με καπέπληξε. Τήν επέπληξε διότι δέν έξήλαθεν, έξέφρασε λύπην διότι επέμενεν οικουρούσα, και ήγανάται διότι έχων άπειρους εργασίας, έμελε πολλών καιρών μακράν αύτης. Έάν λοιπόν ή Έλένη ήγάπα τόν σύζυγόν της, θα τόν ήγάπα βεβαίως τότε οτε ζών πλείσιον της ό άπότομος έκείνος στρατιώτης έγευεν ήπιος και προσηής.

Έπιτοσούτω τά πάντα μ' έφάνητο μεταβληθέντα εις τήν οικίαν έκείνην. Ουδ' ή Έλένη ήτον ή γυνή τήν όποιαν είχε γνωρίσει, ουδ' ό στρατηγός ό ίδιος άνθρωπος ή άκαμπτος και σχεδόν άγρία φύσις του είχε λυγισθή ενώπιον τής άθιμής έκείνης κόρης. Άλλ' εις τό διάστημα τών δύο ετών, ή κόρη του στρατηγού έλευκάνθη εξ ήλικίας ήσπερ αύτός μεν θα ήγάπα ως πατήρ, έκείνη δε ως θυγάτηρ.

Η αυσιμλία έγευε μετ' όλίγον οικειότερα ή στρατηγός μ' έδειξεν έκαυρώμενος τόν υιόν του, τόν έθιώρει ήδη ως στρατηγόν, και έχαιρε προσαρτών εις τό στήθος του βρέφους τά παρασκά του. Έπειτα με ώμίλησε περί τών Παρισίων, περί τών διασκαδάσεων του χειμώνας, και περί τών χαρών εις τούς όποιους έλαμψε και έθαυμάσθη ή Έλένη του ώμίλησε δε με ζέσιν νέου. Η δε Έλένη έμειδίασε με μειδιάμα θλιβερόν.

Μετ' όλίγον ένοικήθη διά να αναχωρήσω. Ένώ δε ήτοιμαζόμην ν' αοίξω τήν θύραν, υπήρξες τις εισελθών άνήγγειλε τόν κόμητα Όσμάνδον Σερνιού, υπασπιστήν του στρατηγού, υιός ήτον νέος άρχιός και ύψηλός, μακροκόμητος και ύπνωτος. Έλαμπετον άκούει τήν κυρίαν και γέμην όταν ήκούθη τό όνομά του.

Η Έλένη άνοικήτησεν άμέσως, άφνης άνέβη μακρόν έρυθμα εις τό όχρόν μέτωπόν της, και άνεπαύσθη τις κλόνας συνετάραξε τόν άθιμώ όργανισμόν της. Κανείς δέν θέ τό παρετήρην, άλλ' εγώ . . . εγώ . . . προσβλήθη και έμάντευσεν. Ταλαίπωρος Έλένη! είπον καταδαιώνων ταχώς.

Οίμοι! . . . Ευαία λοιπόν τό μυστικόν του πάθους και τής ώχρότητας της νέας ή ταλαίπωρος! . . . ή ήγάπα τόν κόμητα Σερνιού, ή έροβείτο να τόν αγαπήση. Πώς τούτο συνέβη; τό έμαθα ύστερον όμοι με τας άλλας λεπτομερείας τής ιστορίας της. Σε είπα, φίλε μου, όποια υπήρξεν ή νέα αύτη σύζυγος υπήρξεν άθώα και εύτυχής, ήγνείε τά εγκόσμια, διήγε ζωήν παιδικήν, και ήτον όλοτελώς άπριεωμένη εις τήν αγάπην του βρέφους τό όποιον έκυλίετο εις τού, πόδας της και έδακμάζε να τήν όνμάσση μητέρα. Η γνείε όλα τά άλλα αισθήματα, όλας τής άλλας διασκαδάσεις, όλας τας άλλας εύτυχίας, ουδ' ήγνώριζε τά φιλογερά δάκρυα τά όποια πολλοί χύνουν μόνον και σιωπηλοί. Έξη, διά να είπω ούτω, μεταξύ ούρανού και γής, μεταξύ τής εύτυχίας τών άγγέλων και τής εύτυχίας τών ανθρώπων, έγάλα, έτραγώδι, έδραπεν

ζήνη, ήτον εύθυμος ως παιδίον, και έρασιμία ως μήτηρ. Ο γέρον έκείνος όστις χάριν αύτης έξημέρωσε τή πρώτην φύσιν του, ήτον προστάτης, φίλος της και εις αύτόν, καθώς και εις τό τέκνον της είχε συγκινώσσει όλους τούς λογισμούς της. Άλλ' ήλθεν εις Παρισίους και νέος τις, υπασπιστής του στρατηγού, εύρίσκειται άδικακόπως πλείσιον της, έρχεται εις τή οικίαν της διά λόγους υπηρεσίας ήσαν και οι δύο παιδιά, και έμάντευσαν άμοιβαίως τας καρδίας των. Και οι δύο όνέφριζαν όταν ό αϊφνίδιος έκείνος λογισμός εισεχώρησεν εις τήν ψυχήν των, επειδή δέν έβλεπαντο ν' άποφύγουν τόν κίνδυνον. Έξήσαν λοιπόν ούτω πολλούς μήνας, φοβούμενοι ό εις τόν άλλον, άνήσυχτοι και τεταραγμένοι, διότι και οι δύο είχαν ν' τροιάσθημα τό όποιον προηγείται τής δυστυχίας ή του σφάλματος. Ο Όσμάνδος έγευε μελαγχολική και κατηρκή, ή δε Έλένη ώχρ ή και σύννοος. Άλλ' ούτε λέξις, ούτε βλέμμα, ούτε νεύμα δέν έμείλιον τήν νεύη τών δύο τούτων νέων, πασχόντων εν σιωπή.

Και έκείνος μεν είχε βέλγητιν, αύτη δε ύπομονή και καρτερίαν, άλλά τό κελιάδικά της είργασεν, ή χαρά έπέβηθη εις τήν καρδίαν της, και τό μειδιάμα άπεσκήρτησεν από τά χείλη της. Όταν επεριδιάβαζε τά άνήθη έτειναν προς αύτήν τούς μυρμηκούς κάλυκας των, άλλ' ή χειρ της δέν τά έδραπε πλέον. Αι προς Θεόν προσευχά της δέν ήσαν πλέον αι αυταί, και αι χειρές της ύφόνοντο τρέμουσαι προς τόν ούρανό διά να τόν ζήτήσουν προστασίαν και άσυλον. Έπιφθε μου! ήτου αξιολύπητος ή ταλαίπωρος Έλένη, εύρείσιμα ούτω πως εν μέση κινδύνων και θλίψεων. Όταν ή νόσος δέν θεραπεύεται προσδύει εις τό χειρόν.

Ο Σερνιού είχε ψυχήν εύγενή και εύθειαν ήγάπα δε τήν Έλένην, διότι ό έρως δέν έξαρτάται ούτε από ήμεις ούτε από τήν θέλησιν μας, και διότι δέν έχουμεν εμ' αυτόν καμμίαν εξουσίαν, και τήν ήγάπα άκούει, ούτως είπαι, χωρίς να ήξούρη ποώ θα τόν έφραεν ό έρωσ του. Άλλ' ό έρωσ του τόν έφραεν εις βράθυρον, και αύτός έπασχε σιωπών, διότι έμάντευσεν τήν Έλένην, και τήν ήγάπησε με καθαρότητα και με τιμή. Έγκλημα έθεώρει τό να προσκαθήση να παραστή τήν όρκαίαν έκείνην νέαν κατά τε τό πρόσσωπον και τήν ψυχήν, εις τό να λησμονήση τό ίερώτερον χείρας της. Ενθυμείτο ότι και ή πατήρ του είχε τήν κόμη λειυκήν, και έσέβετο έτι μάλλον τόν στρατηγόν Στιγγερίν.

Έντοσούτω καθ' έκάστην παρεουσίαν του εις τό αύτό μέρος και οι δύο, πολλάκις δε και μόνον και αι δυνάμεις τής Έλένης, παλαιούσης, και δεινοπαθούσης, έξεντιλούντο άδικακόπως. Μιαν έσπέραν ό στρατηγός ήγοποόρησε να επιστρέψη ή δε Σερνιού έλθών και ιδών μόνην τήν Έλένην, έστάθη εις τό κατώφλιον διασάζων έάν έφραε να έμβή, άλλ' ό υπήρξες τόν είλεν ήδη άναγχεσίην. Βίσελθών έγκρίετισε τήν κυρίαν και έκάθησεν εις τήν άλλην άκταν τής εστίας ήθέλησε να ώμίληση περί πραγμάτων όδιαφόρων, άλλ' οι λόγοι έξέπταεν εις τά χείλη του, διότι δέν έβλεπε παρ' ό όρκαίον πρόσσωπον τής Έλένης, ώχρην άλλά γαλήνιον, έχούσης τό βλέμα

μα προσληφμένα εις τό τέκνον της τό όποιον έκράται εις τας άγκαλάς της, και σκεπτικής. Η δοκιμασία ήτον βεβαίως πολλή θεινή, και ιδρώς φιλογερός έμειν από τό μέτωπόν του. Άλλ' εις τήν καρδίαν της Έλένης τί συνέβαινε τότε; Ποία έμπνευσις θεία ήλθε τήν κρίσιμον έκείνην ώραν εις βοήθειάν της; Πόθεν έδανείσθη τόση δύναμις και τόσον θάρρος; Όποιαν προσευχήν άπέσθλασε καιν και τόν Θεόν; Τούτο ήτον ύσως μυστήριον, ύσως δε και εις τόν Θεόν, ήτοι τήν καρδίαν της, και τήν άγνότητα ής έμειν ή καρτερίαν της. — Κύριε Σερνιού! άνήραξεν. Όταν ό νέος ήκουσε τήν φωνήν ταύτην άνακίρτησεν ως αν τόν εξήπισσεν αϊφνίδιος κρτός βαθύς ύπώπτοντα. Άνόφωσεν επίσης τήν κεφαλήν, και άπατήρας τό παθητικόν έκείνο πρόσσωπον, ήνωσε τας χείρας μη τολμήει δε να γονατίση έσκηκούθη. Η Έλένη επανέλαθε. — Κύριε Σερνιού! με ήγαπήσ και εγώ . . . όμοιος. Ο Όσμάνδος άφής φωνήν ευδαίμονίας και έκστάσεως, και ήθέλησε να κόμη τή κίνησιν, άλλά τό βλέμμα τής Έλένης, διατηρούσης πάντοτε ήθος γαλήνιον και εύγενές, τόν προσήλωσεν εις τήν θέσιν του. Και έκείνη έξκοιούθησεν. — Πρέπει να αναχωρήσας από εδώ, διότι ήλικία μου ή υπαρκτός μου είναι άπριεωμένη εις τά πηλός τή σύζυγόν μου χροή μου, και εις τήν άγία μου προς τό τέκνον μου. Πρέπει να χωρισθώμεν, διότι έάν μείνησ εδώ θ' άποθάνω. — Έλένη! άνήραξεν ή νέος με φωνήν τρέμουσαν. — Ο' αναχωρήσας λοιπόν; είπαι εν νέου δικακόφασ τόν λόγον του ή Έλένη. — Θα ύπακούσαι εις τας διαταγάς σου, άπεικρίθη με σιγαλήν φωνήν ό Όσμάνδος. — Είς τήν παρακλήσιν μου, επρόσθεσεν ή Έλένη. Και επανέλαθε τας λέξεις ταύτας, • εις τήν παρακλήσιν μου, • με φωνήν λιακίτην και περιλυπον. — Όσμάνδος! έσκηκούθησας, βλάπτεις ότι δέν έδίστασα να σε είπω ότι έπασχα, διότι ή είσαι εύγενής και ήμιος, και τότε θα μ' έννοήσας, ή, έάν δέν είται τοσούτος, είμπορείς να μείνησ, και τότε δέν είσαι έπείροδος. . . . Επικατάρατος ήτον ή όρα καθ' ήν έμπίεσις εις ταύτην τήν οικίαν να, επικατάρατος, διότι ήγώ εκ τών πραγμάτων του κόσμου δέν έγνώριζα παρ' ό μόνον τήν λευκήν κόμην του στρατηγού, και τας αυτηράς νοουσίας τών καλογραίων. Ήλλες τό και με άπεκάλυψες ζώην νέαν. Διήγειρας εις τήν καρδίαν μου αισθήματα τά όποια δέν ένόησα κατά πάσαν, άλλ' είπαι έστερηθην και τήν γαλήνην και τήν ήσυχίαν μου, έστερηθην τήν άρραυσίαν και εύθυμίαν μου, δέν μ' ώχρησται πλέον τίποτε. Ήμην μελαγχολική χωρίς να έννοώ διά τί' παρετήρησα ότι ή παργή μου ήξάνεν όταν ήσασ παρόν, ή καρδία μου έξωγχεύετα, και μ' έφάνετο ότι τό αίμα επάγωνεν εις τας φλέβας μου. Ίδω τότε ότι σε ήγάπων, και μ' έκαυρίεσσερός.

— Ήγίαινε, είπαι αναχωρών, υγίαινε! . . .

Κατανυκτική ήτον ή άφελής αύτη όμολογία, και σπαρακτικώδεις οι γλυκείς και αληθείς λόγοι οι έξερζόμενοι από τά χείλη της. όμοιάζεν εξομολόγησιν. Ήπερνω του άνθρώπου όστις ήκουεν, υπήρχε και ό Θεός, ό όποιος ήκουεν επίσει. Πρώτη αύτη, μεταξύ σιγής έπισήμου, είπε • με ήγαπήσ, • άλλ' ή βραχεία αύτή φράσις καταδείκνυεν όλον τήν άγνότητα τής όρκαίας ψυχής της, και όλον τήν γαλήνην τής καθαράς συνειδήσεως της.

Ο Όσμάνδος τήν ήτένιζε, και δάκρυα έρραεν από τούς οφθαλμούς του. Η Έλένη τόν ίδε και είπε: — Κλείεις Όσμάνδος; Πρέπει λοιπόν να σε διδάξη μία γυνή μη παθούσα ποτέ, να ήσαι γεννιός και καρτερίκος εις τας λύπας; Άναχώρησε! ό Θεός προσδιώρισε τήν τύχην ενός έκάστου, και δέν έχουμεν δικαίωμα να τήν αλλάζώμεν. Ο Θεός μ' έβαλε πλείσιον ενός γέροντος διά να τόν αγαπώ ως θυγάτηρ και να τόν σέβωμαι ως πατέρα. Ολόκληρος ή ζωή μου είναι άπιστωμένη εις τήν εκπλήρωσιν τών χερών μου. Θα παρήλθης, Όσμάνδος, ενώπιόν μου, ως ύναιον, άλλά τήν ενθύμησιν σου θέλω διατηρήσει χωρίς να είμαι έννοχος ή δυστυχής. Υγίαινε! — Και υγίαινε! επανέλαθεν ό Όσμάνδος σφογγίσας με τήν χειρά του τά δάκρυά του, είσαι καθαρά και άλώρητος ως άγγελος, και ή καρδία μου ήλθε προς σε ως υπάγει ό έρρώστος εις τας ακτίνας του ήλιου. Ναι, Έλένη, σε αγαπώ, και τώσα οτε θ' άναχωρήσω, τολμή να σε τό είπω κατά πρόσσωπον επειδή ή ήγάπη αύτη και τά λόγια όσα με είπαι, θα με χροισμεύσουν ως φυλακτέρον επ' όλης μου τής ζωής. Θα έξευγενήσας τήν ψυχήν μου, θα με ύπασταρξής εις τας θενάς δοκιμασίας εις τας όποιας ένδέχεται να με βίψη ό Θεός. Τό όνομά σου και ή μνήμη σου θα ήναι πάντοτε μαζή μου ως δύο πέτρους άγγέλου φύλακος. Άφες, άφες να τρέξουν τά δάκρυά μου, διότι από τήν λύπην μου άντλώ ήλην τήν δύναμιν και όλον τό θάρρος μου. Έλένη! αύμιον θ' άναχωρήσω, θα ήγώ μακρόν απ' εδώ. Αύριον, Θεού θέλοντος, θ' άνοικήσας τήν γαλήνην σου πλείσιον του άνδρός και του τέκνου σου, σήρην δέν θα με ένθυμήσας πλέον παρ' ός ένθυμείται τις φίλον σου. Άλλ' εγώ . . . εγώ θα λέγω ήγαπήθην από τήν άγελικην έκείνην ψυχήν.

Η Έλένη ήκουσε σιωπώσα. — Ναι, ήγαπήθησ, είπε με φωνήν χαμηλήν, ως αγαπών οι δυστυχεις διά να πάσχουν! . . . Ο Όσμάνδος τή έπλησίασε, και τό πρόσσωπόν του ήτον όλιγοτερον ώχρην. — Λός με τήν χειρά σου, Έλένη, εις σημείον άποχηματισμού και ένθυμησεως. Θα έντακαυώμεν μετ' γε ποτέ; — Έίν ήχι εις τήν γήν, άπεικρίθη ή Έλένη. βεβαίως εις τήν ούρανότι. Και σκηκούσας επίσης, έταίρε βραδίως τήν χειρά προς τήν Όσμάνδον, ύσας έκλινη τήν κεφαλήν επ' αύτης.

— Ήγίαινε, είπαι αναχωρών, υγίαινε! . . .

— Ήγίαινε, είπαι αναχωρών, υγίαινε! . . .

— Ήγίαινε, είπαι αναχωρών, υγίαινε! . . .

— Ήγίαινε, είπαι αναχωρών, υγίαινε! . . .

— Ήγίαινε, είπαι αναχωρών, υγίαινε! . . .

— Ήγίαινε, είπαι αναχωρών, υγίαινε! . . .

— Ήγίαινε, είπαι αναχωρών, υγίαινε! . . .

— Ήγίαινε, είπαι αναχωρών, υγίαινε! . . .

— Ήγίαινε, είπαι αναχωρών, υγίαινε! . . .

— Ήγίαινε, είπαι αναχωρών, υγίαινε! . . .

— Ήγίαινε, είπαι αναχωρών, υγίαινε! . . .

— Ήγίαινε, είπαι αναχωρών, υγίαινε! . . .

— Ήγίαινε, είπαι αναχωρών, υγίαινε! . . .

έλιος διά ξηράς. Ένω δέ τής πόλεως έμβαινών έθεν-
όλοτε, θέλει παρατηρήσει εύθως, ότι τό σχεδίου της

ρούσαν ταύτην έδόν του Αϊόλου μινικά όνόματα, έ-
ών τό πρώτον, όχι λίαν εύτυχώς έκλελεγμένον και
έμέ. Έκτός τούτων και άλλαι
εύθειαι όδοι είναι εν τώ μο-
φούσθαι, ως αι λαμπράι λεω-
φόροι τής 'Αμαλίας, και τού
Πανεπιστημίου και ή του σω-
δίου τρίτη. Αύται δέ ως και
άλλαι τιες έχουσι και δένδρ-
στοιχίας χαριέσσας, (ή πρώτη
μάλιστα και τετραπλήν) άλ-
λά ένιζχού διακοσμητέας ά-
κόμη. Αί ιδιωτικαί τών 'Αθη-
νών οικουδομαί, ως επί τό πλεί-
στον στερεαί ύδσαι, εύρωπι-
ζουσι προφανώς κατά τόν ρη-
μόν, και τά καφερέα μάλιστα
έρίζουσι τή αλιεία και μετά
των δευτέρας τάξεως Παρι-
σινών.

Πλντίας όσας και αϊς θέ-
λει δέν εύρίσκεις. Η του Σου-
τάγματος όμως έμπροσθεν των
μεγάρων του άνακτος είναι ά-
ξία λόγου μάλιστα διά τας
δενδροφυτείας, ως και ή έμ-
προσθεν του Νομισματοκοπι-
ου, ήτις όμως χρήζει πλείστος
έπιμελείας διά να μή παρα-
μεληθώσιν αι πλάτανοι και αι
μεγάλοι λευκαί και τά άλλα
δένδρα της. Σημειωτέον όμως
ότι αύται αι πλατεΐαι αι όσαι,
και ται πλατεΐαι, δέν έχουσι
τόν χαρακτήρα των άλλωδών
πλατειών. Η πρώτη μόνον
κατά την όρην τής μουσικής
περι μεσημβρίαν υπό άνθρω-
πων πολλών ζωοποιείται ή
δεύτερα υπό όλίγων συχνά έ-
ται, και τούτων μεριμώντων
πρό τής θύρας του κεντρικού
ταμείου. Ούτε ή μία ούτε ή
άλλη είναι εν κέντρω, και γέ-
ρουνται άμφοτέραι έργαστη-
ρίων περίξ ή λεσχών. Ίσπε
τό Ναύπλιον και άλλαι τής
'Ελλάδος πόλεις υπερτεροΐσι
κατά τούτο τας 'Αθήνας, και
κυρίως είπειν τό σταυροδρό-
μιον των όδών Αϊόλου και
'Ηρμού είναι ή μόνη των 'Α-
θηνών θέσις, όπου αληθώς
πλήθουσα άγορά των πολυα-
σχόλων ή άλλως λεσχικινών

όλίγας μόν έχει εύθείς όδοι, άλλ' έχει δύο μάλιστα
και μικράς και καλώς με πεζοδόμια έστρωμέναις, χρι
τήν ρυθμίσαν του 'Ηρμού και δευτέραν την δικσταυ-

των καθ' όλας σχεδόν τής ήμέρας τας ώρας και με-
χρη βαθείας νυκτός συγκροτείται. Ανεφερόμεν άνω-τέρω την σκιερών του Νομισμα-

τοκοποιού πλατεΐαν, και δέν δυνάμεθα ένταύθα να
μή έκφράσωμεν την μεγάλην ήμών εύχαρίστητην διά-
τά ύπάρχοντα έντός τής πόλεως δένδρα, αναγκαστά-
τα όντας εις τό θερμόν τής Αττικής κλίμα και τας
αιώνίους ήλιοφωτιστούς ήμέρας της. Τόσον δέ περι-
αύτων των δένδρων ήμεις μεριμνώμεν, ως αν ήσαν
ιδιόκτητά μας, άναμετρούντες αυτά καθ' ήμέραν και
σεμνυνόμενοι επί τή προόδω των. Και μή τας 'Αμκ-
δρυάδας, ώ άναγνώσται, αν δέν έφοβούμεθα μή μας
έπεισε μικρολόγους ήβέλαμεν όσας γράφει ένταύθα και
τόν όλον αύτων άριθμόν, αλλά φοβούμεθα αν και
δέν μας φαίνεται ότι περισσότερο δικαίον να κοιμά-
ση είχαν ή ήμεις ό μαλαγγολικός έκεΐνος 'Αγγλος,
όστις, λέγον, έμέτρησεν ένα προς ένα τούς συνδέ-
σμος ΚΑΙ τής Παλαιάς Γραφής. Θάρασειτε ήδη, ώ
φιλοθήναιοι, ως έκ τής συγκρίσεως και προσκλησι-
σώς μου ταύτης, και πείσθητε ότι πολλά και τά εν
'Αθήναις πράσινα και δροσδόλα δένδρα ως και τά
γνωστά σας έκείνα ΚΑΙ. Όσοι δέ είθετε έκ των Τουρ-
κικών πόλεων, όπου δενδροστοιχίας δέν γνωρίζουσι,
ζηλώσκέ μας και σπείσατε να μάς γΐθητε και να
λάβητε προαίσθησιν τινα των δυτικων τής Εύρώπης
μεγαλοπρόθεων. Θα μά ειπήτε ότι έχοτε κήπους. Δέν
λείπουσι και έδω. Ο βασιλικός, ως διά μαγικής βί-
βλου έκτεινόμενος βασιμείρι και προκόπτων, είναι έκ
των μεγίστων και καλλίστων του είδους του, φΐσιν
άμα και τέχνην ένώνων επιτυχώς. Αύτοϋ έγγύφια και
έξωτερικά φυτά και δένδρα θύλλοντα δι όλου τοϋ
έτους κατακαλύπτουσι δις και τρις τήσιν χώρον όσον
ή ακρόπολις. Και άλλοι δέ τιτες φιλοκλήων και πλου-
σιών ιδιωτών κΐποι δέν είναι άνάξιοι λόγου, όλοι
σχεδόν έντός τής πόλεως και τιτες και έκτός περ-
των όλίγοστών 'Ιλισσών τον τό πάλαι τήσιν χαριέντα
πόταμόν ή ποτάμιον, όστις τώρα και με καλλίστην
μαρμαρίνην γέφυραν άγλαΐζεται, ύψοσαν τας καμά-
ρας τας ου μακρην του σχηματιζόμενου παρά την
Καλλιθήνην καταβράχτου.

Αμφοΐσι οικοδομημάτα άξια θέας δέν λέγω ότι
δέν έχομεν, άλλ' είναι έσορπισημένα εις διάφορα με-
ρα και πρέπει ν' αναζητηώνται κοπιωδώς. Μετά τΐ έκ
λευκού μαρμαρου και με διαρικούς κίονας κεκοσμη-
μένα άνάκτορα, (τά όποια όμως έντός μάλλον είναι
μεγαλοπρεπή ή ότι έξωθεν φαντάζουσι) προσέγει τό
Πανεπιστήμιον με δύο 'Ιωνικους πρό τής εισόδου
κίονας τοσούτους, όποίους άμφιτόλλω αν έχη τήσιν
καλούς και εύρύθλους άλλη πόλις του κόσμου. Ήγει
δέν έκαθ' αυτός των Μυσών εις τά πλάγια του και
δενδροφυτείας δύο εν περικλειστούς χώρους και έντός
του ένός τουτων σι'ήλην μαρμαρίνην εις τιμήν των
πεσόντων στρατιωτών του Ιερού λόγου, τή μόνον νεο-
τερικόν μνημεΐον έντός τής πόλεως, άνεγερθέν υπό
του ποιητού 'Αλεξ'ένδρου Σούτσου. Έπειτα μνημεΐου-
νικε πάντως τό Στρατιωτικόν ως και τό Πολιτικόν
Νομισματικόν, τό δεύτερον και με άξιολόγητον δευτέ-
ρην περίβολον, τό σοβρόν Νομισματοκοπιόν, τή
ιδιότροπον την κατασκευήν Τυρλοκομιόν, τό μέγιστον
του 'Αρακην Παρθενωγενειον, και ει τι άλλο τούτο
ήπιος άς μή άποσιωπάται. Τό δέ λιθινόν μόν, άλλως

δ' εν παραθύρω που οικοδομημένον θέατρον υπερτε-
ρει αν όχι κατ' άλλην άρστην, κατά τον όγκον του,
ως ήκούσαμεν, τά θέατρα των περι τό 'Ελληνικόν βα-
σιλειον τόπων.

Εκκλησίας πολλας μόν αλλά μικράς Βυζαντινάς
βλέπεις όχι όμως άνευ χαρακτήρος. Πολλας δ' αυ-
των προσβάλλει καθ' ήμέραν ή επισκοπευστική των
προσώπων μανία, και ένίοτε μόν επί τό βέλτιον αυ-
τάς εύρύνει, άλλοτε δέ και τας χειροτερεύει. Μία δέ
τιών Διαμικτυρομένων έκτίσθη εν μέσαις ταις 'Αθη-
ναις κατά τον 'Ιουδικόν ρυθμόν, αλλά στερομένη με-
γέθους, του άπαραιτήτου εις τον ρυθμόν τούτον πράγ-
ματος, δέν έμποιεΐ όσον έπρεπει έντύπωσιν. Καλαί
δέν και μεγάλοι των 'Ανατολικών εκκλησίαι είναι εν
τώ κτίζεσθαι τέσσαρες, και όταν τελειώσωσιν αύται,
λέγομεν θαρράλειως, ότι ή πόλις ήμών θέλει υπερέχει
διά τής τεχνικής αυτών ευρύθμιας όλης τής Τουρκίας
ύδως δέ και τής 'Επανανήσου τας πόλεις διότι (ά-
πλουσάτη ή αίτία) έσχεδιάσθησαν αι ήμέτεραι οι-
κοδομαί ή υπό Εύρωπαιών, ή υπό Εύρωπαικώς μελο-
φωμένων 'Ελλήνων αρχιτεκτόνων, όχι δέ υπό πρα-
κτικόν μόνον μαμάζιδων, όστινες ούτε γραμμής ούτε
συμμετρίας αίσθημα έχουσι, καθώς βλέπομεν και
εις αυτούς τούς πολυτελεστέατους πρό τής 'Επαναστά-
σεως και μετά ταύτα κτισθέντας νηός εις πολλά
της 'Ανατολής μέρη.

Αλλ' ή πόλις των 'Αθηνών σεμνύνεται μάλλον δι'
άλλα τινα μη φαινόμενα τόσον έναργώς ή διά οικοδο-
μάς. Κίται έραστής επιστημών; Έχεις τότε, ώ άνα-
γνώστα, όχι μόνον τό 'Οθόνειον Πανεπιστήμιον,
πράγμα άνέλπιστον πρό είκοσι έτών) όπου διδά-
σκουσι όχι εις ή δώδεκα πτωχολογίνας οικουμα-
νικοί διδάσκαλοι και μαθηταί, αλλά τεσσαράκοντα
και τέσσαρες καθηγηταί και όρηγηταί, πάτας του
άνθρώπου νός τας επιστήμας αλλά και γυμνάσια
βυζαντικά δύο με 15 καθηγητάς, και 'Ελληνικόν εκ-
καυτευτήριον με άλλους σχεδόν τόσους άγωνίζόμενον,
και φιλεκαταδυτικής έταρείας Σχολήν διά τά κο-
ράσια ιδίως με πολλούς επίτις διδάσκαλους ένεργ-
γούσων, και Πολυτεχνειον, έπαισθητώς προάγον τας
ελευθερίας και τας άλλας τέχνας, και 'Εκκλησιαστι-
κήν 'Ριζορειον Σχολήν εν χαριστέατη θέσει με τό
ήποπτον μακρόθεν μνημα του γερασίου Ν. Λοΐκα σε-
μνυνόμενην, κτλ. κτλ. Τας δέ εν τώ Πολυτεχνείω και
άλλωδών άξιοθεάτους τεχνικές συλλογας, τας εξ εί-
κόνων και γυφίνων έμακρυμάτων και άλλων όργάνων
συγκειμέαις, και τό Ταμειον φυσικής ιστορίας και
τον Βοτανικόν κήπον, τον ήδη γενναίως αναζωπυροΐ-
μενον και προσκαλούντα συχνούς εις επισκεψιν, και
τον Βιβλιοθήκην, την περι τας 60 χιλιάδας τόμων
περιέχουσαν μετ' άναγνωστηρίων ταις πάσι κοινού, και
τό λαμπρόν άστεροσκοπιόν, τό χορηγία του φιλογενη-
στάτου εν Βιέννη Σίνα άνεγερθέν ταύτα πάντα ήμεις ουκ
ούκαταρρήνητα αλλά μεγίστου λόγου άξια θεωρούμεν
και την ιδίαν έχομεν, ότι κατά ταύτα υπερεσώμεν
βεβαίως τας τρεις άλλας έστίας του 'Ελληνικού πο-
λιτισμού, ήμού λαμβανομένης, την Κωνσταντινού-
πολιν, την Σμύρνην και την Κέρκυραν, και ται προ-

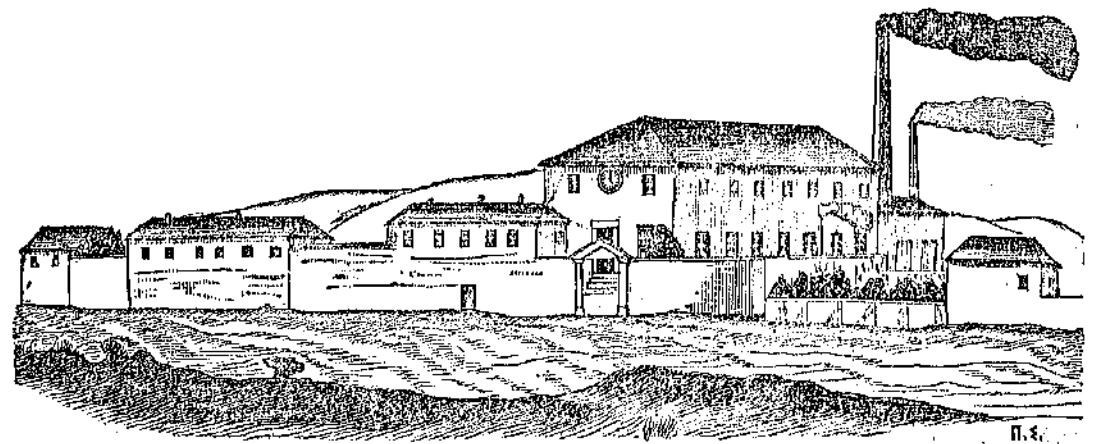
κους, 4 εκκλησίας, 5 ώραίως κρήνας, 4 δημόσια καταστήματα, 6 σχολεία, 3 ξενοδοχεία, διάφορα εργοστάσια· ο εις αυτόν ετήσιος εισπλοος και εκπλοος είναι 7000 πλοίων, ὧν 200 μὲν πολεμικά κατὰ μέσον ὄρον, 2500 ἐμπορικά, καὶ 4300 ἀντοπλοῦν, τόνων ἄνω (τῶν δύο τελευταίων κατηγοριῶν) 130,000, καὶ περιέχοντα 30,000 ναύτας καὶ ἰσαριθμούς ἐπιβάτας. Δέχεται δ' ἐμπορεύματα μὲν ἀξίας 3,500,000 δραχμῶν, καὶ ἐξάγει ἀξίας 400,000. Πρὸς ἀπόδειξιν τῆς γενημένης ἐν τῷ χρόνῳ καὶ πρόην ἐρήμῳ τούτῳ χωρῶν προόδου, ἀνδραγαθῶν καὶ περιγραφῶν ἐν μόνον τῶν καταστημάτων ἑξαμνημονεύει ὁ Κ. Ἀγγελοπούλου.

Ὅταν ἀποβάς, ὡς ξένης, τοῦ ἀτμοπλόου, πορεύῃ τὴν πρὸς Ἀθήνας, μεταστράφητι ὀλίγον πρὸς ἀριστέραν, καὶ θά ἴδῃς ἐν μέσῳ χωρῶν καὶ συμφύτων κήπων, τῶν μόνων κοσμοῦντων καὶ ζωογονούντων τὸν Πειραιᾶ κατὰ τὴν θέσιν τῆς παλαιᾶς Νεκροπό-

λεως, οἰκοδόμημα μέγα καὶ εὐπρεπές, ὃ ἀδύνατον νὰ μὴ ἐλκύσῃ τὴν προσοχὴν σου. Ἄν δὲ ἤλθες εἰς τὴν Ἑλλάδα ὅπως σπουδάζῃς οὐ μόνον τοῦ παρελθόντος αὐτῆς τ' ἀνατοργήματα, ἀλλὰ καὶ τὴν κατάσταση τοῦ παρόντος καὶ τοῦ μέλλοντος τὰς ἐλπίδας, μὴ ἀνήσῃς, ἐκτραπέλις μικρὸν τῆς ὁδοῦ σου, νὰ ἐπισκεφθῇς τὸ οἰκοδόμημα τοῦτο, περὶ οὗ ἐρωτῶν θέλεις μάθει ὅτι εἶναι τὸ μεταξοργεῖον τοῦ Κ. Πάλλου. Ἄλλ' οὐχί· μὴ ἔλθῃς εἰς αὐτὸ κατ' εὐθείαν, μήπως τι συμβῇ ἀπευκαταῖον, ὡς τὸ νὰ σοὶ κλεισθῇ ἡ θύρα ἐμπρὸς τῆς θύρας. Διότι τὸ εργοστάσιον τοῦτο, ἐπὶ τῶν βίαιων ὀργανισμένων τῶν ἀρίστων βιομηχανικῶν καταστημάτων, δὲν ἀνοίγεται εἰς τὴν ἀργίαν καὶ εἰς τὴν ἀσκαπὸν περιέρχεται. Ἀναζητήσων ὅμως ἐν Πειραιᾷ τὸν θεμελιωτὴν αὐτοῦ, Κ. Λουκᾶν Πάλλου, καὶ παρ' αὐτοῦ θέλεις λάβῃς τῆς φιλοφρονεστάτης, καὶ παρ' αὐτοῦ θέλεις λάβῃς τῆς ἐισόδου τὴν ἄδειαν. Ἐλλοίω δὲ κρούσον τὸν κώδωνα, καὶ ἀφ' οὗ ἡ πύλη σοὶ ἀνοιχθῇ, καὶ βοσκήσῃς τοὺς ὀφθαλμούς σου εἰς τὴν ὄψιν τοῦ καλοῦ τούτου οἰκοδομήματος, τοῦ ἀναπολούντος σοὶ τὰς μεγάλας ἐκείνης τοῦ ἄλλου πηγᾶς ἐν τῆς μεγαλοπόλεως τῆς

Ἑσπερίας Εὐρώπης, ἀνάβηθι πρῶτον εἰς τὸ ἀνώγειον, ὅπου θέλεις ἴδῃς τεταμιευμένην ἐπὶ διαφόρων στεβάδων τὴν πρῶτην ὕλην, πολλὰς χιλιάδας ἀκέραια βομβύκων.

Ἰποθέτων δέ σε, ὡς ξένης, ποτὲ περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου μὴ πολυπραγμονήσαντα, ἢ ἢ ὅταν ἀπαξ σοὶ παρουσιασθῇ ἡ εὐκαιρία, ἀναδέχομαι προθύμως νὰ σοὶ ἐξηγήσω τί εἶναι καὶ πῶς παράγονται τὰ ὡσεὶδῆ ταῦτα ἀντικείμενα, ἃ βλέπεις ἐνταῦθα εἰς πολλὰς μυριάδας συνσωρευμένα. Σὺ δ' ἐν τούτοις στηριχθεὶς εἰς ὅατραν τῶν παραθύρων, ἐπισκοπεῖς τοὺς πέριξ κήπους, καὶ τὸ εὖρον ἀλίπεδον, καὶ ὑπὲρ τὸν ἐλαιῶνα στίβοντα τὸν Πιερθενῶνα καὶ τὰ μνημεῖα τῆς ἀκροπόλεως· ἢ ἔλθῃς περὶ ἄλλο τὸ βλεῖμα εἰς τὴν εὐκαταστον πόλιν τοῦ Πειραιῶς, καὶ περὶ τὴν ἀγυρᾶν τοῦ λιμένος λεκάνης, καὶ μετ' αὐτὴν εἰς τὸ πλάγιον, καὶ τὴν σύμμετρον τῶν νήσων στεφάνην.

Ἐξωτερικὴ ὄψις τοῦ Μεταξοργεῖου.

Οἱ βόμβυκες λοιπὸν οὗτοι εἰσὶν ἡ τελευταία κατοικία ἢ οἰκοδομὴ ἑαυτῆς κάμψῃ ἢ οὐρηκῇ λεγομένη, πρὶν μεταμορφωθεῖσα καταλείψῃ τὴν γῆν, καὶ ἀρθῇ εἰς τοὺς ἀέρας ὑπὸ πτερος. Ἡ κάμψῃ αὕτη εἶναι μέταυκος, ἐτεροχῶν, εἰς τὴν Ἑλλάδα. Ἐπὶ τῶν ἀρχαίων χρόνων ἦν ἐντελὴς ἀγνωστος. Κατὰ μεταγενεστέρους δὲ χρόνους, οἱ τὴν ἔνδον Ἀσίαν πορθεύοντες, καὶ μάλιστα οἱ Ῥωμαῖοι, ἀπήντων πολλὰς ἐν ταῖς τῶν ἡγεμόνων ἀλλοίαις τὰ θαυμασία ἐκείνη ὑφάσματα, λαμπρὰ ὡς ἀργυρον, μαλακὰ ὡς χάρτιον, καὶ ἀκατάστραφα ὡς μέταλλον, καὶ ἠγόραζον τὰ ἐλάχιστα αὐτῶν λαοῖα ἀντὶ ἰσοστάθμου χρυσοῦ· ἀλλὰ τὴ μυστήριον τῆς κατασκευῆς τῶν καὶ τὴν πάτριον αὐτῶν χώρων δὲν ἐδύναντο ν' ἀνακαλύψωσι. Τέλος δύο Ἑλληνας μοναχοὶ, περιηρούμενοι ἐπὶ Ἰουστινιανοῦ τὰ ἐνδύματα τῆς Ἀσίας ἐπὶ σκοπῶν διαδόσεως τοῦ χριστιανισμοῦ, ἐφθασαν καὶ εἰς Κίναν, τὴν πατρίδα τῆς βομβυκοτροφίας. Ἐντεῦθεν ἔλαβον ὡς τοῦ πολυτίμου ἐντόμου, καὶ μετακομίσαντες αὐτὰ εἰς Κωνσταντινούπολιν, ἐδίδαξαν τὸν τρόπον τῆς καλλιέργειας αὐτῶν, καὶ τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἡ βομβυκοτροφία καὶ ἡ μεταξουργία ἐξετέθη κατ' ὄλην

ἐπὶ πᾶσαν τὴν νοτιᾶν Εὐρώπην, καὶ ἐγένετο αὕτη μία τῶν προτίτων τοῦ πλούτου πηγῶν. Τὰ ὡς τοῦ μεταξοσκώληκος, μικρᾶ, στρογγύλου ὡς σφόροι, καὶ τὸ χροῖμα φαιᾶ, προσκολλῶνται συνήθως ὑπὸ τῆς μητρὸς δι' ἐξόδους τινὸς ὕλης εἰς τὰ κλάδια, τὰ ὑφάσματα, ἢ ὅπου δὴποτε ἤθελε τὰ καταθεῖται τὸ ἔντομον. Τὰ συλλέγουσι δὲ οἱ βομβυκοτρόφοι, διαβρέχοντες τὴν κόλλαν ἐκείνην, συνήθως δι' ὀλίγον οἴνου, καὶ μετὰ ταῦτα ἀποσπῶνται αὐτὰ διὰ πτεροῦ. Μετὰ ταῦτα δὲ τ' ἀποθέτουσιν εἰς μέσος εὐπρεπῆ καὶ στεγνὸν, μέχρις οὗ βλαστάνουσι περὶ τὸ ἐπ' ἐπιπέδον δ' ἐπισπένδεται ἡ βλάστησις αὐτῶν τεχνητῶς, πρὸς ὃ διακαρῶνται εἰς μικρὰς ποσότητας, ὁμοειδῆσθαι, καὶ ἐκάστη εἰς δέμα ἐγκεκλεισμένη, ὑποθερμαίνονται ἢ εἰς τὸ πῦρ, ἢ μᾶλλον εἰς τὸν κλίπον τῶν γυναικῶν. Μετὰ δύο δὲ ἢ τρεῖς ἡμέρας βήγονται τὰ ὡς, καὶ ἐξέρπουσι μικρὰ σκώληκια ἄμορφα, εἰς ἃ προσφέρονται ἀμέτρητος ὡς τροφὴ τρυφερά καὶ ἀρτίθλαστα φύλλα συκαμινέας, δις τῆς ἡμέρας ἀνανεούμενα. Ἄν δὲ διὰ μεγάλης ἐπιμελείας, διὰ καθαρῆτος καὶ διατηρήσεως πάντοτε τῆς αὐτῆς θερμοκρασίας 15—18 βαθμῶν Ῥεομέτρου, ἀνθεξῶσιν εἰς τὴν ἐπίρειαν τῶν ἀτμοσφαιρικῶν μεταβολῶν, καὶ τῶν βροτῶν καὶ τῶν ἀστραπῶν, αἵτινες πολλὰς ἐπιφέρουσι τὴν πανολεθρίαν τῶν ἀκμῶν τούτων ὄντων, μετὰ ἐκπᾶ περίπου ἡμέρας ἀποξηρῶνται, μένουσιν ἐπὶ τρεῖς ἢ τέσσαρας ἡμέρας ἐν πλήρει ἀκμῆσιν, καὶ ἐν τούτοις ἀποδίδουσι τὸν παλαιὸν σκώληκα, ἀνανεοῦται τὸ δέμα τῶν, καὶ ὀγκοῦται ἡ κεφαλὴ τῶν. Ἄκτοτε λυμῶνται τὴν ὀριστικὴν τῶν φυσιογνωμιῶν, μορφήν προσητὴν τῆς καὶ τὴν πατρίδα τῶν Κίναν ὑπομνησκουσαν. Μετὰ ταῦτα ἡ κρῆσθὸς τῶν κατὰ μίκρον καὶ πλάτος εἶναι ὀφθαλμοφανῆς, καὶ τρεῖς ἐπαναλαμβάνεται ἡ τοῦ δέματος μεταβολὴ ἀπὸ ἐβδομάδος εἰς ἐβδομάδα, καὶ ἐφ' ὅλου τούτου τοῦ διαστήματος αἰσθεται ἡ τροφὴ αὐτῶν, ὡστε ἐν ὅλοις ὑπολογίζεται διὰ χιλία μεταξοκάμψαι τρώγουσιν ἐφ' ὅλης τῆς ζωῆς τῶν περίπου δεκαεξὶ ὀκτάδας συκαμινοφύλων πρὸς τὸν εὐδωσίον τῶν νῆ ἢ καὶ τοιαῦτα αὐτῶν εὐάερος, εὐκράης, καὶ συνεχῆς νὰ κλινοῦται ἐν αὐτῇ γυμναστικῇ καὶ ἐλαφρῇ εὐνοδίαι, διότι τὰ εὐγενῆ ζώοντα ἀποστρέφονται τὴν βυπαράτητα καὶ τὴν κακὴν ἀσκήν. Τέλος μετὰ παρέλευσιν τεσσαράκοντα περίπου ἡμερῶν ἀπὸ τῆς βλαστῆσεως τῶν, αἰσθάνονται ὅτι ἤγγικε τὸ τέρας τοῦ σταδίου τῶν, καὶ θερμὸν αἰσθάνονται πύθον ν' ἀποχωρήσωσιν εἰς τοιαῦτα ἔντομα, ὅπου ἀπερίσπαστοι ἀπὸ τοῦ κόσμου τοῦτου τὴν ὕλην ἀπὸ τῆν τρυφὴν τῶν συκαμινοφύλων, νὰ προπαρασκευασθῶσιν εἰς τὴν νέαν τῶν ὑπερτίων. Τότε, ὡς ἀγγέλουσα τὴν νέαν ταύτην τῆς ζωῆς τῶν περιόδου, ἡ οὐρὰ τῶν γίνεται ὑποκόκκινος, τότε ἀμελοῦσι κατὰ γῆς ἀνέπαρὰ τὰ παρατεταμένα φύλλα, καὶ ἡ κεφαλὴ τῶν αἰρεται πρὸς τὰ ἄνω, καὶ ἀνοήτως κινεῖται. Καὶ ὅμοιο ὁ σκώληκοτροφὸς ἀναρτήσῃ ὡς τοῦτο συνήθως γίνεται, ὑπεράνω τῶν θάμωνος ἐπίσης ἢ θύμου ἢ ἀλλοῦς κλάδους, ἀγαλλομένῳ ὡς ἀνέρουσι πρὸς αὐτοὺς, καὶ ἀρχίζουσι τὴν οἰκοδόμησιν τῶν λεπτοβμήτων μοναστηρίων τῶν. Οἰκο-

δομοῦσι δὲ αὐτὰ οὐχὶ διὰ ξένων κεφαλαίων, ἀλλ' ἐξ ἰδίας περιουσίας, ἀρμόμενοι ἐκ τῶν ἐντοσθίων αὐτῶν τῶν οἰκοδομικῆν ὕλην, ἧτις εἶναι λεπτότατον καὶ τριχοειδὲς νῆμα καλλώδους φύσεως. Διὰ τούτου πλέκουσι πρῶτον τι καὶ συγκεχυμένον δίκτυον χονδρῆς μετᾶξῃς, εἰς ὃ μετὰ ταῦτα ἐμπλέκουσι τὸν ὡσεὶδῆ βομβυκᾶ τῶν. Ἐπειτα δὲ, κρητούμενος δίκτυον ὀρθογώνιον, ὡστε νὰ ἐγγίξῃ ἡ κεφαλὴ τὴν οὐρὰν τοῦ, ἄρχεται ἄγων τὴν κλωστήν τοῦ κανονικῶς, ἀλλ' ἐλικοειδῶς πρὸς δεξιὰ καὶ πρὸς ἀριστερά, καὶ ὡθῶν αὐτὴν ἐπίσης πρὸς πάσας τὰς διευθύνσεις, ὡστε τοῦ ὄλου κατασκευάσματος ἀποβαίνει τακτικῶς τὸ σχῆμα ὡσεὶδῆς. Ἐπαναλαμβάνει δὲ ἐξάκις τὴν ἐργασίαν ταύτην, ὡστε μέχρι τέλους ἐξαπλῆ μετᾶξῃς στίβας τὸν περικαλύπτει, καὶ περατοῦται τὸ ὄλον ἔργον ἐν ἐκτᾶ ἢ ἑκτῷ ἡμέραις. Ἄν ὁ σκώληκοτροφὸς συγκατανεύσῃ νὰ μὴ τὸν συνταράξῃ ἐν τῷ ἀναπαυτικῷ του, ἐντὸς εἰκοσι ἢ εικοσιπέντε ἡμερῶν θέλει τὸν ἰδῆ διαβήγοντα τὴν μεταξοτὴν πλάκα τοῦ τήφου του, καὶ τὸ ἔργον ζωῆς, εἰς εὐγενῆ νόμφην μεταβληθῆν, θέλει κινῆσαι ἡμῶσιν τὰς λευκὰς πτέρυγας τοῦ εἰς τὸν ἀέρα, τῆς νέας τοῦ ταύτης ζωῆς τὸν ἔρωτα ἔχον μόνον σκοπῶν, καὶ τὸν θάνατον μόνον κατόπιν τοῦ ἔρωτος. Καὶ οὕτω θέλει μὲν ἔχει ὁ σκώληκοτροφὸς τὴν φανερὰν θέαν τῶν ὑποπτέρων αὐτῶν γροσκαλίδων, καὶ ὡς συγκομιδῆν ἄφθονον, ἀλλὰ μετᾶξῃ δὲν θέλει ἔχει παντάπασιν, διότι οἱ διεσχισμένοι βόμβυκες παρέχουσι μόνον ἐν εἶδος στυππίου, ἀνεπιδέκτου ἀνελίξεως καὶ κατεργασίας. Ἄν ὅμοιος φιλοκερδέστερος εἶναι ἢ ποιητικώτερος, θέλει κατακτεῖναι τῶν ἀναχωρητῶν ἐκείνων ὄλον τὸ ἔθνος εἰς θερμὸν κλίμα, καὶ θέλει ἀποπνίξει αὐτοὺς ἡδονῶν. Τὰ τρυφερά ζώοντα αὐτῶν μένουσιν ἀνέπαρκα, καὶ ταῦτα εἰσὶ τὰ εἰς πολλὰς μυριάδας ἐν τῷ ταμίῳ τούτῳ σπυριουμένα.

Ἄς παρακολουθήσωμεν ἤδη τοὺς βομβυκᾶς εἰς τὸ ἀπέναντι ἐκεῖνο οἰκοδόμημα, οὗ ὁ μὲν ἄνω ὄροφος περιέχει τὰ δωμάτια τῆς διοικήσεως τοῦ εργοστασίου, ἐν δὲ τοῖς προσγείοις τὰ εἰς εἰς γίνονται αἱ προπαρασκευαστικαὶ ἐργασίαι. Ἐκεῖ πρῶτον γυναικῆς τινὲς ἀφαιροῦσι τὸν ἐξωτερικὸν χιτῶν, τὸ βαμβύκιον, ὡς λέγουσι τεχνικῶς, τῆς μετᾶξῃς, ἧτοι τὴν χονδρὴν καὶ πρῶτην ἐκείνην μετᾶξῃς, ἢν πλέκουσιν οἱ σκώληκες ὡς βᾶσιν τῶν βομβύκων αὐτῶν, ἧτις δὲ καὶ αὐτὴ δὲν μένει ἄχρηστος εἰς τὴν βιομηχανίαν, ἀλλὰ πωλεῖται ὡς μεταξογνώβαλον. Μετὰ δὲ ταῦτα διακρίνουσι τοὺς βομβυκᾶς κατὰ ποιότητάς, εἰς τὰ δόκιμα, ἢ ὡς ἐκ τοῦ κανονικοῦ καὶ συμμέτρου αὐτῶν σχήματος ἰμυγδιλίται λεγόμενα κωκούλια, εἰς τὰ ὀγκώδη καὶ σκληρὰ βουβαλίαια, καὶ εἰς τὰς ἐπίσης ὡς αὐτὰ εἰς παραγωγὴν μόνον εὐτελοῦς μετᾶξῃς χρησιμοποιεῖται φολλίδας ἢ ἐξέλιπας λελομένους, τὰ ἰσχνὰ, ὡς μεμαραμένα, καὶ οὐδὲ μὲν ὑπόστασιν ἔχοντα. Ἢ ἀναλογία τῶν ἀμυγδαλάτων πρὸς τὰ λοιπὰ εἶναι ὡς 100 πρὸς 10—20, ἧτοι ἐπὶ 100 ὀκτάδων βομβύκων συνήθως 10 μέχρις εἰκοσι ὀκτάδων ἀπαντῶνται οἱ κακῶς μεμορφωμένοι καὶ ἀδόκιμοι.

ἐτρέφονταν, εἰς τὸ φῶς τῆς παιδείας μόνον δύνανται νὰ ἀφαιρέσωσι αὐτῆς αἱ καρποί. Διείδε διὰ τῆς ἀεί ποτε ὀρθῆς διδασκαλίας αὐτὸν ἀσφάλτου του κρίσεως, ὅτι ὁ ὕλητος ἐκεῖνος ἀγὼν ἦν ὑπέτακτον, ἐπροοιμίαις μόνον ἄλλον ἀγὼνα διανοητικόν, τὸν τοῦ ἐξευγενισμοῦ κατὰ τῆς βαρβαρότητος, ὅτι ἔθνος ἔχον τὴν ἀξίωσιν νὰ καταταχθῇ μετὰ τῶν αὐτονόμων τῆς Ἑυρώπης ἔθνων, ἔθνος μάλιστα φέρον το δυσέλαστακτον βέρος τῆς Ἑλληνικῆς, εὐγενείας του, ἂν ἄλλοι

τοῦτο. Λείπεται ἡ ἀγωγή τῆς εἰσέτι, ὅπως ἀποδείξῃ ὅν ζώσιμος ἐτέχθη ἡ αὐ. Οἷας θέσωμεν εἰς αὐτὴν ἐξ ἀρχῆς βίαιαι, τοιαύτη ἔσται ἡ μέλλουσα τύχη της. Ἄν τῆ ἐμπνεύσωμεν ἀνάκαθεν αἰσθηματα γενναίας καὶ δικαίας πρὸς ἐαυτὴν ὑπολήψεως, ἂν κινήσωμεν ἐν αὐτῇ τὸν ἐξοικιστῶν ἀρχαίων ἀρετῶν, καὶ τὸ λαμπρὸν, ἀλλ' οὐχὶ ἀνέφικτον ὄναρ τῆς ἀρχαίας εὐκλείας, ἂν ἐξάψωμεν τὴν τῆς μιμήσεως ἀμίλλαν πρὸς τὰ εὐγενέστερα καὶ σοφώτερα τῶν νέων ἔθνων ἐν οἷς ταυ-

Κωνσταντῖνος Ἰωάννου Ἰπλιῆς.

νὰ μὴ συντριβῇ ὑπ' αὐτὸ καὶ νὰ μὴ φέρῃ τὸ ὄνομα τὸ μόνον ὡς αἰώνιον ἐλεγχῶ, καὶ νὰ μὴ καταστῇ ὁ περιγελοῦς τῶν λαῶν, κρείται πρὸ παντός ἄλλου καὶ μετὰ τῆς πίστεως σπουδῆς, περιελαὸν τὸν βάνουσον φιλοῦν ἂν ἴδωμεν τὴν πρὸ ἐξέλιξι, ν' ἀλειψθῇ εἰς τὸ στάδιον τοῦ ἐξευγενισμοῦ, νὰ πολὺ μῖση τὴν μάθ. ἐκ, ὅφ' ἔνερπει τὸν βλάπτειμα τῆς διαστροφῆς, καὶ νὰ ἐγκαλοποιθῇ τὴν σωφροσύνην καὶ μεγαλονοῖσαν τοῖς λαοῖς ἀρετῶν, καὶ τὴν τρεφὸν αὐτῆς, τὴν παιδείαν.

καὶ τὴν πόθον καὶ τὴν ἀνένδοτον προσπάθειαν ἡλιανουτικῆς καὶ ἠθικῆς βελτιώσεως, ἐπίδοσης, καὶ εὐφραμίας κατ' οἶκον, εὐφραμίας παρὰ τοῖς λαοῖς ἑσται ἡ ἐπιθυμία. Ἄλλ' ἂν ἐξ ἐναντίας δοθῇ εἰς τὴν ἀμάθειαν ἔρμικον, ἂν ταχέως καυτηριασθέντα δὲν ἐπουλωθῶσι τὰ εὐκῆ τῆς βαρβαρότητος, ἂν τὴν ἐπινέμειται ἡ ὑπερβολὴ τῆς μεταχλιτικῆς καὶ ἐθνολογίας, διαφθορᾶ, ἡ τὰς καρδίας ἀποζηραινουσα καὶ ἐξαρχοῦσα, ἂν μετὰ τὸν Ἄρην δὲν κινήσῃ

Ἡ αὐτονόμια ἡμῶν ἐτέχθη ἐν ὠδίσει. Δὲν ἀρκεῖ

ἡ Ἄθηνά, μάταιοι οἱ ἀγῶνες, μάταιαι αἱ θυσίαι, καὶ αἱ σφαγαὶ καὶ αἱ καταστροφαί, καὶ ἐπιγαρήσονται οἱ κατήγοροι ἡμῶν οἱ ἐπόντες, ὅτι ἀνελάβομεν τὴν εὐθύναν ἡμῶν αὐτῶν μόνον ὅπως ἀποδείξωμεν ὅτι εἴμεθα ἀνάξιοι νὰ τὴν φέρωμεν. Τῶτα ἐνόησεν ἐν τῇ αὐτομάτῳ καὶ φυσικῇ του συνείσει ὁ φιλόπατρις καὶ γενναῖος ἐκεῖνος, καὶ διὰ ταῦτα εἰς τὴν νέον τούτον ἀγῶνα τοῦ ἐξευγενισμοῦ κατὰ τῆς βαρβαρότητος, τοῦ φωτισμοῦ κατὰ τῆς ἀμαθείας, ἐγείσθη πρωταθλήτης.

Ἐν τῇ αὐτονόμῳ Ἑλλάδι εἶδεν ἐν κατάστημα ἐγεθῆν, μέγα τοῦ ἔθνους φρατόριον, σύμβολον καὶ δεσμὸν τῆς ἀπανταχοῦ Ἑλληνικῆς κοινωνίας, ἐστὶαν ἀφ' ἧς προέκυπτε ἡ ἀπαναγὰ τῆ φῶς μέγχι τῶν ἀποστάτων ἐσχατιῶν τοῦ Ἑλληνισμοῦ, καὶ ὁμορῶν φρατόριον κατὰ τὸν πόλεμον τούτον τῆς παιδείας κατὰ τοῦ σκοπούς, καὶ αἰσθηθεὶς ὅτι τὸ Πανεπιστήμιον εἶναι ἡ κέντρος τῶν φιλότων τοῦ ἔθνους ἐλπίδων, ἐνκολληθῆ αὐτὸ, καὶ τῷ ἐλαφίλευσε πᾶσαν ἐπιμερίαν, καὶ τριμυρίας μὲν δραχμῶν ἐδωρήσατο πρὸς ἀνέγερσιν τῆς μίθης αὐτοῦ πτέρυγος, ἀφ' ἧς καὶ ἄλλων ὁμογενῶν προέβλεπον ὑπὲρ αὐτῆς δωρεῶν, μυρίας δὲ δραχμῶν κατέβλεπον ὑπὸ τῶν τότε ἀπὸ τῶν πλουτιζήται ἢ βυβλιοθήκη, πεντακομιλλὰς δὲ ὅπως ἐπίσης ἀπ' αὐτῶν ἐκτρέφονταν ἀενάως τῆς αἰσε ἐν τῷ πανεπιστημίῳ ὑπότροποι, καὶ ἰατρικὸν μετὰ δὲ ἀρχαίων τῶν πρῶτων εἰς ἐκτέλεσιν ἰατρικῶν συγγραμμάτων, ἐκτός ὅτι ἐπὶ ἡλικίᾳ ἐπὶ ἐργασίᾳ ὑποτρόφιαν εἰς εἰκοσι σπουδάζοντας νέους, καὶ εἰς εἰκοσι νέας.

Καὶ εἰς ἄλλα δὲ καταστήματα ἐκατένειον τὰς ἀγαθουργίας του, ἐν μὲν Παιρικῇ ἀνήγειρε διὰ τετρακισμυρίας δραχμῶν τὸ ἤδη ὑπάρχον ἑσῆσιον δημοτικὸν σχολεῖον, ἐν δὲ Κέῳ ἐπὶ ὀκταετίαν ἐμισθηλότισε διδασκαλὸν δι' ἐκαταίδουσι τῶν κοινῶν, εἰς τὴν φιλοκαθηδευτικῆν Ἑταιρίαν ἐπὶ πολλὰ ἔτη συνεισέφερεν ἀνὰ τετρακοσίας κατ' ἔτος δραχμῶν, καὶ εἰς τὴν ἀρχαιολογικῆν ἐπὶ δεκαετίαν ἀνὰ τριακοσίας, δωρησάμενος καὶ τὴν ἐν Κηρσίᾳ οἰκίαν του, τιμωμένην δραχμῶν μυρίων καὶ δισχιλίων ἔτι δὲ μυρίων δραχμῶν κατέβλεπον εἰς τὴν ἀκαδημίαν τῆς ἀγίας Ἐφῆρας, καὶ πολλὰς ἄλλας καὶ ἀδράς βοηθείας εἰς ἄλλους ἱερῶν τοῦ κράτους ναοῦς.

Ἄλλ' ὁ εὐρὸς τοῦ πατριωτισμοῦ, μὴ ἀναγνωρίζων τῆς πολιτικῆς διακρίσεως, ἐδίδετο πάντα τόπον ὑπ' Ἑλλήνων οἰκισίμεσιν, ὡς ἀκίρατον τῆς εὐποιίας τῶν στάδιον. Ἐν Κωνσταντινουπόλει, τῇ πόλει τῆς γεννησεῖς του, ἀνήγειρε κατὰ τὸ Νεογῶριον μεγαλοπρεπὲς σχολεῖον ἀλληλοδιδακτικὸν καὶ Ἑλληνικόν, καὶ ἐπρόβλεπον αὐτὸν διὰ γαστῶν καὶ κτημάτων, ὡς τε διὰ τῆς ἀπὸ τούτων προέβλεπον νὰ συντηρήται ἐσῆσι, καὶ νὰ μισθοδοθῆται πάντες οἱ ἀναγκαῖοι διδασκαλοὶ, γρηγορῶν συγγράμματα, ὁ ἐλεῆμων καὶ φιλοπόνητος οὗτος, εἰς πᾶσαν ἀνεξαρτέτως τῆς ἐθνικῆς οἰκογενείας τοῦ γαστῶν ἐκεῖνον, ὅλον τοῦ ἔτους αὐτῶν τοῖς ἀνορθοῦς καὶ ἐδιδόμην. Αὐτοῖσι δ' οὐ μόνον διὰ τῆς ἐπιβουλῆς του διατρέχεται παρὰ τῆς Ὀθωμανικῆς κυβερνήσεως τὸν ἀδύνατον τῆς ἐπὶ τὸ ἀξίωμα πᾶσα ἄνευ ἀνοικιστοῦ

σεως τοῦ ἀρχαίου καὶ περιφθίμου ναοῦ τοῦ Ζωοδόχου πηγῆς, ἐν ᾧ ἡ παράδοσις διηγέται θαυματουργόν τινα γενομένην διαμαρτυρίαν ἐπὶ τῆς ἀλώσεως τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ἀλλὰ καὶ πολλὰς κατέβλεψε ποσότητες, καὶ ἄλλους ἐπεισε νὰ καταβάλωσιν ἄλλας πρὸς ἀνέγερσιν τοῦ λαμπροῦ καὶ ἐν ὀρθομαρμαρῶσει σήμερον ἐμπρέποντος ἐκαίνου ναοῦ.

Ἐπειδὴ δὲ ἡ ἀπειρήριστος ἐλευθερότης του καὶ ἡ περὶ αὐτῆς τοῦ φῶς εἶχον περιᾶψει μεγίστην ὑπόληψιν παρὰ τῆς συμπατριώτικης του, διὰ τοῦτο ὅλων τῶν τοῦ ἔθνους δημοσίων πραγμάτων ἐν Κωνσταντινουπόλει παρεκλείετο ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ νὰ μετέλθῃ, καὶ οὕτως ἐλαβεν ἀφορμὴν νὰ σώσῃ τὴν παρουσίαν τοῦ Ἁγίου Ἰάκωβου, καὶ πολλὰς οἰκογενείας, ὧν ἡ ὑπαρξίς ἀπ' αὐτῆς ἐξηρτάτο, ἀπὸ ἐπικειμένην καταστροφῆν. Διότι ἐπὶ τῆς ἐπαναστάσεως κληθεὶς εἰς τὴν ἐπιτροπὴν τῆς παρουσίας ταύτης, ὡς ταμίης καὶ μέλος, καὶ εὐρὸν αὐτὴν ἐν σχεδὸν ἐντελεῖ πτωχεύσει, κατέβλεψε καὶ τὰς δαπάνας νὰ περαιοθῆ, καὶ τὰ εἰσοδήματα νὰ δικαιοκρατήσῃ, καὶ ἐντὺς δέκα ἐτῶν ν' ἀπαλλάξῃ τὸ ἱερὸν κατάστημα ἀπὸ τῶν ἀπειλοῦντα κινδύνων. Κατέβλεψε δὲ ταῦτα διὰ τῆς μεγάλης του βεβαίως φρονήσεως καὶ ἐπιθεσιότητος, ἀλλὰ συγγράμτως, τίς δύναται ν' ἀμφισβᾷ; καὶ διὰ θυσίων οὐ μικρῶν.

Τοιοῦτος ἦν ὁ ἀπειρήριστος, ὁ οὐδεμίαν θυσίαν φειδόμενος πατριωτισμὸς τοῦ προκειμένου νεκροῦ. Ταῦτα ἔπραξε ἀγάπην ἢ καρδίαν τοῦ ἐκ ταπεινῶν ἡμιγῆντος υἱοῦ τούτου τοῦ Βυζαντίου πρὸς τοὺς ἀπανταχοῦ Ἑλληνας. Καὶ μὴ τις ὑπονόση ὅτι ὁ ἕλεος του εἶχε τὴν ματαιοφροσύνην ὑποβολῆς, ἢ ὅτι ἐξέπτετο ὡς ὠκνηροῦ; φλοῦ ἐνθουσιασμοῦ στιγμιαίου οἴχι! ἦτον κελοκαρμῶν, εὐλακρῆς καὶ ἀκλόνητος. Ἀναπιστῶν, οὐχὶ πρὸς ἑαυτὸν, ἀλλὰ πρὸς τὴν τύχην ἧτις φέρει τῶν ἀνθρώπων τὰ πράγματα, καὶ μάλιστα τὰ τῶν ἐμπόρων, ἅμα εἶδεν ἑαυτὸν κάτοχον μεγάλης περιουσίας, ἀπεφάσισε μέγα μέρος αὐτῆς, ὅσον προδιόριζε πρὸς περιβάλλειν τῆς πατρίδος, νὰ θέσῃ ἐν ἀσφαλείᾳ, ἐκτός τῶν περιπετειῶν εἰς ἃς ἐδύνατο νὰ ὑποκύβῃ αὐτῆς, καὶ ἐσχημάτισε πρὸς τοῦτο ἐν Λονδίῳ τὸ λεγόμενον φιλοκαθηδευτικὸν κατάντημα, εἰς ὃ κατέθηκε κατ' ἀρχὰς μὲν δέκα, ἐπειτα δὲ δικαιοκρῆτες χιλιάδας λιρών. Καὶ πολλὰς μὲν ἡ ἀμφέβητος πλῆστις τοῦ ἐμπορίου ἐκλινεν ἐκτοτε ἐντὸς τῶν χειρῶν του, καὶ πολλὰς τῶ συνέπεισε νὰ ἰδῇ πάλιν πρὸς τὸν ἀναγῆναι τὸν ἄλλοτε γνωστὸν του τῆς πεινῆς πυθμένα, ἀλλ' ἡ ἱερὰ ἐκεῖνη ποσότης ἐμεινεν ἀνέπαρος πάντοτε, ἢ μεταωχευέστο μόνον εἰς τῶς ἀλλοκῆς δι' ὧν ἤρθευε τοῖς λιμῶνας τῆς ἐθνικῆς ἐκπαιδεύσεως.

Πολλὰς λιμῶνας ἡμῶν πικρὰν παῖραν ὅτι αἱ καλὰ πράξεις δὲν ἀνταμειβόνται πάντοτε ἐπὶ γῆς, περὶ οὐσὶν τοῦ μάρτυρος τὸν εὐκλεέστερον στέφανον. Ἄλλ' οἴχι οὕτως ἐπὶ τοῦ προκειμένου. Ὁ Κωνσταντῖνος Ἰωάννης ἐλάβεν ὡς εἴτις καὶ ἄλλος ἐν τῷ κόσμῳ τοῦτο τὸ ἐπαθλὸν τῶν ἀγαθῶν ἔργων του. Ἦν δὲ τοῦτο πρῶτον ἡ ἐνδύμυτος ἐκεῖνη χάρις, ἢ πρὸς οὐδεμίαν παραβίασμένην τρυφήν τοῦ ἀγαθοῦ γαστῶτος, ἢ ἀπαρηγομένη ὡς εὐγενὲς ἄρωμα ἀπ' αὐτῆς

βαλλόμενοι βάσανον, μένει ενταφιασμένος μέχρι τῆς κεφαλῆς, ἀπὸ γραίαν ὅμως τῶν περιοίκων ἠκούσαμεν, ὅτι καὶ αὐτὸς ἦτον καιρὸς ὅταν ἀνέλυψεν ὄλος εἰς τὸ φῶς, καὶ τότε ἐδειξε καὶ τοὺς πόδας του, σπρφομένους ἐπίσης εἰς ὄφεις ὡς καὶ τῶν ἄλλων δύο.

Τί δὲ εἶναι ὁ εὐρεθείς οὗτος ἀνδρῆς καὶ οἱ σύντροφοί του; Τινὲς ἐξέλαβον αὐτούς, δηλαδὴ τοὺς μέχρι πρὸ ὀλίγου γνωστούς δύο ἐξ αὐτῶν, ὡς τοὺς ἀνδριάντας τῶν ἐπιωνύμων, περὶ ὧν ὁ Πausανίας (Α, 5) λέγει ὅτι ἔσταντο ἀνωτέρω τοῦ Βουλευτηρίου. Καὶ ἐν ὅτῳ μὲν ἦτον εἰς ὁ ἔχων ὄφεις ἀντιπόδων, ἐδύναντο νὰ ἐκληφθῆ ὡς εἰς τῶν ἐπιωνύμων, ὡς ὁ Κρεθίδης, ὡν, κατὰ τινὰς παραδόσεις, ὁ αὐτὸς τῷ Ἐρεχθίδῳ, τὸ δὲ ἀνωτέρω νὰ ἐξηγηθῆ ὅπως δήποτε. Καὶ ὁ δεύτερος ὀφειόπους ἀνδρῆς ἐδύναντο ἀκόμη νὰ εἴρη τὴν θέσιν του μεταξὺ τῶν ἐπιωνύμων, ἐκλαμβανόμενος ὡς ὁ διασηὴς Κικροψ. Ἀλλὰ καὶ τρίτος! Ἡ συλλογὴ τῶν τεράτων υπερβαίνει πᾶν θεμιτὸν ὅριον, ἐν ᾧ εἰναι γνωστὸν ὅτι ὁ σύλλογος τῶν ἐπιωνύμων δὲν ἦτον θεοτροφεῖον. Διὰ ταῦτα πιθανώτερον μοὶ φαίνεται ὅτι αἱ τετράγωνοι αὐταὶ στήλαι, αἱ ἔχουσαι ἐπιγραφασμένους κολοσσούς ὀφειόποδας, καὶ διατεθειμέναι εἰς δύο σειράς ἀντιπροσώπων, χωρούσας ἐξ ἀνατολῶν πρὸς δυσμᾶς, μεταξὺ τῶν ἐρείπων τῶν στοῶν καὶ τοῦ Θεαίου, εἰσὶν οἱ Ἑρμαῖ. Ὁ Pausanias (Α. 17) λέγει ὅτι ἐν τῷ Γυμνασίῳ τοῦ Πτολεμαίου τῷ πρὸς τῷ Θεσίῳ καὶ τῇ ἀγορᾷ, ἦσαν λίθινοι Ἑρμαῖ, θέαις ἀξιοί. Οὗτοι δὲν ἦσαν μὲν ἴσως ἢ ἀλλαχοῦ ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ μνημονευομένη στοῦ Ἐρμουσα γυμνάσιον Ἑρμῶν (Α, 2), ἀλλ' ἦσαν οἱ ὑπὸ πολλῶν ἄλλων ἀναφερόμενοι ὡς κείμενοι ἐν τῇ ἀγορᾷ. Εἶναι ἀληθὲς ὅτι δὲν ἔχουσι τὰ σιζύμενα ταῦτα ἀγάλματα τὸ σύνθημα σχῆμα ὃ εἶχον οἱ Ἑρμαῖ ἐν Ἀθήναις, ὃ εἶχον ἀνεμφισβητήτως οἱ ἀκρωτηριασθέντες ἐκεῖνοι ὑπὸ τῶν Ἑρμοκοπηθῶν. Ἀλλ' οἱ ἀκρωτηριασθέντες δὲν ἦσαν οὗτοι τοῦλάχιστον ἐκεῖνοι ἐξ αὐτῶν, ὧν ἡ θέσις μνημονεύεται ῥητῶς, ἐκεῖνο ὅπισθεν τῆς ἀκροπόλεως μεταξὺ τοῦ Θεάτρου καὶ τοῦ Διονυσίου, ὅπου ὁ συκοφάντης Διοκλείδης διαχυρίσθη ὅτι εἶδε τοὺς συγγενεῖς τοῦ Ἀνδριλίδου, μετὰ τριακοσίων ἄλλων, περικόπτοντας τὰ ἀγάλματα (Ἀνδοκ. π. Μυστηρ. 11). Πρὸς ἐπὶ δὲ περὶ τῆς προκειμένης φασὸς ὁμιλῶν ὁ Μενελάης, ἐν Ἀριστοκρατίῳ (φ. Ἑρμαῖ), καὶ θέτων αὐτὴν ἐκείθεν τῆς Ποικίλης καὶ τῆς Βασιλείου στοῆς, λέγει, οἱ Ἑρμαῖ καλοῦμενοι, ἔπερ ἐμφαίνει ὅτι ἐλέγοντο οὕτω, εἰ καὶ μὴ ἔχοντες ἀκριβῶς τὸ σχῆμα. Εἶναι ὁμοίως ἀληθὲς ὅτι οἱ Ἑρμαῖ οἱ ἐν τῇ στοῇ συνήθως ἔφερον ἐπιγράμματα, ὡς τοῦτο ἐξάγεται ἐξ ὧν λέγει ὁ Αἰσχίνης (κ. Πτησιφ.) περὶ τῶν ἀνεγερθέντων εἰς τιμὴν τῶν ἐπὶ Στραμῶν νικησάντων, καὶ ὅτι τὰ ὑπάρχοντα ἀγάλματα φαίνονται ἀνεπίγραφα. Ἀλλὰ δὲν ἦτον ἴσως ἀρεσκίον νὰ εἶναι ὅλοι ἐπιγεγραμμένοι, καὶ ἴσως ἔπαυσε τὸ ἔθος τοῦτο εἰς τοὺς ἐπὶ Μακεδόνων χρόνους, εἰς οὓς δύνανται ἀκόμη ν' ἀνήκωσιν, ὡς ἐκ τῆς γλυφίδος αὐτῶν, οἱ ὑριστάμενοι. Ἀλλως τε δὲ ἐξ αὐτῶν τοῦ ἐνὸς μόνον τὸ βῆθρον εἶναι ἐντελῶς ἀνεκαμμένον, τοῦ ἄλλου μέχρι τοῦ ἡμίσεως ὕψους του, καὶ τοῦ τρίτου εἶναι κατακεχρωσμένον. Τέλος

δὲ ἐν ἀνέκδοτον, διηγούμενον ὑπὸ τοῦ Ἀθηναίου (Α. 168) μᾶς φαίνεται ἐπικυροῦν καὶ αὐτὸ ὅτι τὰ ἀγάλματα ταῦτα ἦσαν ἀληθῶς οἱ Ἑρμαῖ. Δημήτριος, λέγει, ὁ ἀπόγονος Δημητρίου τοῦ φαλαρέως, ἐγκαταστάς ἵππαρχος ὑπ' Ἀντιγόνου, ἔστησε διὰ τὴν ἐταίραν αὐτοῦ Ἀρισταγόραν ἐν Παναθηναίοις πρὸς τοῖς Ἑρμαῖς (διότι ἡ Παναθηναϊκὴ πομπὴ διήρχετο πλησίον τῶν Ἑρμῶν) ἱερῖον μετεωροτέρου τῶν Ἑρμῶν, ὅπερ δηλοῖ ὅτι οἱ Ἑρμαῖ ἐκεῖνοι ἦσαν ὑπὲρ τὸ σύνθημα ὑψηλοῦ ἂν εἶχον τὸ σύνθημα τῶν Ἑρμῶν ὕψος, οὐ μόνον ἢ πρᾶξις τοῦ Δημητρίου δὲν ἤθελε μνημονεῦθῆ, ἀλλ' οὐδὲ ἦτον κἄν δυνατὸν νὰ ἐγερεθῆ ἱερῖον αὐτῶν ταπεινότερον. Ἐκ τούτων πάντων, καὶ ἰδίως ἐκ τῆς περιστάσεως ὅτι οἱ ὀφειόποδες οὗτοι ἄτλαντες ἢ τελαμῶνες εἰσὶν ὑπὲρ τοὺς δύο τὸν ἀριθμὸν, φρονούμεν ὡς ἀποδεικνυμένον ὅτι αὐτοὶ ἀπετέλουν τὴν στοῶν τῶν Ἑρμῶν, ἔπερ εἶναι σπουδαῖον διὰ τὴν τοπογραφίαν τῶν Ἀθηνῶν.

Ο ΧΡΟΝΟΣ.

«Le temps coule et nous passons.»
Lamartine. Le lac.

Ἄπ' εὐωδίας ἔμπλεως, ἐν μέσῳ τοῦ βόθρου,
Καὶ ἀνεύξων τ' οὐρανοῦ τὰς σφαιρινὰς ἐκτάσεις,
Παραδίδωμην εὐθόμος εἰς θυμηθεῖς ἐκτάσεις,
Ὅπότεν μ' ἐμφανίζεσαι ὁ παροφύρορ Κρόνος,
Καὶ λέγει· "ὦ! ἀθάνατος θαρβύεις πῶς εἶσαι μόνος,
Θνητέ! καὶ μὲ τὰς φρένας σου τὸ πᾶν πῶς συνταράσσεις...
Ἀλλὰ τὴν ἀπλησίαν μου καὶ σὺ δὲν θὰ χοροδάσῃς...
Μὴ ἐνειρώτῃς, νήπιε! παρέργεται ὁ χρόνος!...
Ἠγέρθην, καὶ ὁ λόγος του ἐνῶ ὁ φρικαλέος
Ἐπὶ μακρὸν ἰλόκληρον εἰσέτι μὲ ἐκίνει,
Ἐπὸ τῶ φῶς ποῦ ἔχυνεν ἡ Θερρινὴ σελήνη,
Διαίδον νὰ παρέργεται ὁ βίος μας καχέως,
Μαζῆ του δὲ πᾶν ὄνειρον ἐλπίδος μας νὰ σβῆνῃ,
Καὶ μόνον μεταμέλειαν κατόπιν του ν' ἀφίγη!..."

Α. Σ. Β.

